

OBČINA ROGAŠKA SLATINA
OBČINSKI SVET

Izletniška ulica 2, 3250 Rogaska Slatina

T: 03 81 81 700

F: 03 81 81 724

E: obcina@rogaska-slatina.si

www.rogaska-slatina.si

OBČINSKEMU SVETU
OBČINE ROGAŠKA SLATINA

Številka: 223-0001/2013

Datum: 18.11.2013

Zadeva: Gradivo za 15. točko dnevnega reda 28. redne seje Občinskega sveta Občine Rogaska Slatina

Predlagatelj: mag. Branko Kidrič, župan

Zadeva: Skupni občinski program varnosti Občin Rogaska Slatina, Rogatec in Podčetrtek

Pravne podlage: 1. in 2. odstavek 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (ZORed)
Ur. list RS 139/2006
21. člen Zakona o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 94/2007-
UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF).
8., 11. in 16. člen Statut Občine Rogaska Slatina (Ur. list RS, št. 26/2012)

Poročevalci: Marjan Čuješ, tajnik občine, doc. dr. Tomaž Čas, dr. Ljubo Vošnjak

Predlog sklepa: Občinski svet Občine Rogaska Slatina sprejme Skupni občinski program varnosti Občine Rogaska Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek.

OBČINA ROGAŠKA SLATINA
OBČINSKI SVET

Izletniška ulica 2, 3250 Rogaska Slatina

T: 03 81 81 700

F: 03 81 81 724

E: obcina@rogaska-slatina.si

www.rogaska-slatina.si

OBČINSKEMU SVETU
OBČINE ROGAŠKA SLATINA

Številka: 223-0001/2013

Datum: 18.11.2013

Zadeva: Skupni občinski program varnosti Občin Rogaska Slatina, Rogatec in Podčetrtek

Občini Rogaska Slatina in Rogatec sta leta 2004 ustanovili Skupni organ občinske uprave za področje občinskega redarstva in komunalnega nadzorstva (medobčinsko redarstvo). Na podlagi 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006, ZORed) sta pripravili skupni Občinski programa varnosti (v nadaljevanju OPV), ki je bil v enakem besedilu sprejet na občinskih svetih Občine Rogaska Slatina (24. redna seja, 29.4.2009) in Občine Rogatec (18. redna seja, 5.5.2009). Objavljen je bil v Ur. listu RS, št. 68/2009, dne 28. 8. 2009.

Občinski programa varnosti ima glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu značaj dokumenta trajne narave, vendar se mora glede na, spremenjeno zakonodajo, ocene varnostnih razmer in vsled drugih sprememb v občinah, dopolnjevati in spreminjati. Z letom 2013 je prišlo do sprememb v organizaciji in obsegu delovanja Medobčinskega redarstva, saj je k skupnemu organu občinske uprave pristopila še Občina Podčetrtek. Skupni Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Rogaska Slatina, Rogatec in Podčetrtek je bil ustanovljen leta 2012 z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Rogaska Slatina, Rogatec in Podčetrtek (Ur. list RS, št. 52/2012). Odlok sta v enakem besedilu objavili tudi Občina Rogatec (Ur. list RS, št. 75/2012) in Občina Podčetrtek (Ur. list RS, št. 79/2012). S 15.1. 2013 se je v Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu, katerega sedež je na Občini Rogaska Slatina, zaposlil poleg redarja tudi inšpektor.

Vsled vseh navedenih sprememb so vse tri občine pristopile k izdelavi novega oz. za občini Rogaska Slatina in Rogatec noveliranega skupnega Občinskega programa varnosti, kot to dopušča Zakon o občinskem redarstvu. Pri pripravi in izvajanju občinskih programov varnosti daje strokovno pomoč Ministrstvo za notranje zadeve in policija. MNZ je za občine pripravilo smernice, na podlagi katerih je izdelan predlog Občinskega programa varnosti, ki se daje v obravnavo občinskim svetom vseh treh občin, ustanoviteljicam Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

OPV je temeljni strateško - varnostni dokument, s katerim so opredeljena izhodišča in usmeritve za zagotavljanje javne varnosti ter varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev in obiskovalcev treh občin. Poleg zunanjih strokovnih sodelavcev so pri pripravi sodelovali še: strokovni delavci občin Rogaska Slatina, Rogatec in Podčetrtek, Policijska postaja Rogaska Slatina in Šmarje pri Jelšah ter Medobčinski inšpektorat in redarstvo. Dokument mora biti na področju javne varnosti usklajen s programskimi dokumenti MNZ in policije ter s predpisi in potrebami varnosti v vseh treh občinah. Pomembna strokovna podlaga za pripravo OPV je bila Ocena varnostnih razmer na območju občin Rogaska Slatina, Rogatec in Podčetrtek, ter identificirana varnostna tveganja.

Predlog OPV je bil na 7. seji dne 19.11.2013 predstavljen tudi Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Postopek obravnave in sprejemanja OPV v enaki poteka tudi v Občinah Rogatec in Podčetrtek. Občinski sveti na predlog županov občin sprejmejo Občinski program varnosti, s katerim so na podlagi ocene varnostnih razmer v občinah podrobneje določene vrste in obseg nalog medobčinskega redarstva. Uresničevanje OPV bo teklo v sodelovanju s

Policijskima postajama Rogaška Slatina in Šmarje pri Jelšah, z redarstvi sosednjih občin ter z zasebno varnostnimi službami, ki izvajajo dejavnost na območju občin.

Organi občin najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV omogoča vrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih, finančnih in drugih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda v občinah. Ocenjevanje izvajanja OPV poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnih ciljev. Ocenjevanje se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

OPV se bo glede na varnostne razmere v občinah, glede na spremembe v prometni, policijski in drugi zakonodaji sprotno dopolnjeval ter spreminjal. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v kateri od občin, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV, če je to potrebno. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog medobčinskega redarstva.

Občinskemu svetu je dan v obravnavo predlog Občinskega programa varnosti Občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek, brez obsežnih prilog in uvodnega dela. V uvodnem delu OPV so predstavljene vse tri občine, opisan je razvoj ter primerjalno pravni pregled redarstva skozi zgodovino. Priloge, ki so sestavni del OPV, so navedene ob koncu priloženega dokumenta. Vsem zainteresiranim so priloge vključno z uvodnim delom OPV na vpogled v občinski upravi Občine Rogaška Slatina.

Marjan Čuješ
Tajnik občine

mag. Branko KIDRIČ
ŽUPAN

OBČINA ROGAŠKA SLATINA, OBČINA ROGATEC IN OBČINA PODČETRTEK

OBČINSKI SVETI

**SKUPNI
OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI**

November 2013

KAZALO

1 UVOD.....	7
2 OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA SKUPNEGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ROGAŠKA SLATINA, OBČINE ROGATEC IN OBČINE PODČETRTEK.....	8
2.1 Posnetek stanja in uporabljene metode potrebne za izdelavo ocene ogrožanja	8
2.2 Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj	9
2.3 Identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj	9
3 NAMEN VZPOSTAVITVE REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU.....	9
3.1 Splošno o namenu vzpostavitve redarstva	9
3.2 Pogoji za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb redarstva	10
3.3 Uporaba pooblastil in prisilnih sredstev redarjev	11
3.4 Preventivna in represivna vloga redarjev	11
4 CILJI SKUPNEGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI.....	12
4.1 Strateški cilj	12
4.2 Operativni cilji	13
4.2.1 Varnost cestnega prometa	13
4.2.2 Varstvo javnega reda in mira	16
4.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin ..	18
4.2.4 Pretočnost intervencijskih poti	18
4.2.5 Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine	19
4.2.6 Varstvo okolja	20
5 VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER.....	20
6 ORGANIZIRANOST MIR.....	21
7 KADROVSKI SESTAV MIR.....	22
8 VODENJE MIR.....	23
8.1 Mesto in vloga vodje MIR	23
9 PRISTOJNOSTI MIR.....	23
9.1 Pravna podlaga za delovanje redarja	23
9.2 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o občinskem redarstvu	24
9.3 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o varstvu javnega reda in miru	24
9.4 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o cestah, Zakon o voznikih in Zakon o motornih vozilih	25
9.5 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o prekrških in Zakon o lokalni samoupravi	26

9.6	Pristojnosti MIR glede na občinske odloke Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek	27
10	POGOJI ZA DELOVANJE REDARJA MIR.....	28
10.1	Prostori MIR	28
10.2	Oprema redarja	28
10.2.1	Službena vozila	28
10.2.2	Tehnična oprema redarja	28
10.2.3	Osebna oprema redarja	29
10.2.4	Uniforma redarja	29
10.2.5	Simboli in oznake redarjev	29
10.2.6	Službena izkaznica redarjev	29
11	VRSTE IN OBSEG NALOG MOR.....	30
11.1	Splošno o vrstah in obsegu nalog MOR	30
11.2	Konkretne naloge glede na vrste in obseg nalog redarja MIR	30
11.2.1	Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih	30
11.2.2	Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah	31
11.2.3	Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine	31
11.2.4	Naloge vzdrževanja javnega reda in miru	32
11.2.5	Naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj	33
11.2.6	Naloge na področju varstva okolja	33
11.2.7	Naloge v zvezi z volilnimi in referendumskimi kampanjami	34
11.3	Druge naloge MIR	34
11.3.1	Naloge MIR po predpisih Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek	34
11.3.2	Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek	36
11.3.3	Naloge redarja na področju dinamičnega prometa	37
11.3.4	Prostorski obseg izvajanja nalog MIR	38
11.3.5	Naloge redarja povezane z drugimi področji dela	38
11.3.6	Logistične in druge naloge MIR	38
12	NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJA MIR.....	39
12.1	Splošno o izvajanju zakonskih pooblastil redarja	39
12.2	Opozorilo	40
12.3	Ustna odredba	40
12.4	Ugotavljanje istovetnosti	41
12.5	Varnostni pregled osebe	41
12.6	Zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja	42

12.7	Zaseg predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti	43
13	NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV.....	44
13.1	Splošno o načinu uporabe prisilnih sredstev	44
13.2	Uporaba fizične oziroma telesne sile	45
13.3	Sredstva za vklepanje in vezanje	46
13.4	Plinski razpršilec	46
13.5	Obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev	47
13.6	Ocenjevanje uporabe prisilnih sredstev	48
13.7	Odločanje o pritožbah zoper postopek redarja MIR	48
13.8	Disciplinska in druga odgovornost redarjev	48
14	SISTEM DELA REDARJA MIR.....	49
14.1	Razpored in odprava na delo	49
14.2	Naloge v zvezi s prekrškovnim postopkom	49
15	SODELOVANJE MIR S POLICIJSKO POSTAJO ROGAŠKA SLATINA IN POLICIJSKO POSTAJO ŠMARJE PRI JELŠAH.....	49
16	SODELOVANJE MIR Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIH OBČIN.....	50
17	POVEZANOST MIR Z DEŽURNO SLUŽBO POLICIJSKE POSTAJE ROGAŠKA SLATINA, POLICIJSKE POSTAJE ŠMARJE PRI JELŠAH IN REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE.....	51
18	SODELOVANJE MIR V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA.....	52
19	NAČINI SODELOVANJA MIR IN VARNOSTNIKOV ZASEBNO VARNOSTNIH DRUŽB	52
20	STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA, PRISTOJNEGA ZA NOTRANJE ZADEVE....	53
21	ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC.....	54
22	INFORMACIJSKI SISTEM MIR.....	55
23	INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MIR.....	55
24	INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO – STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MIR.....	56
25	ZAKLJUČEK.....	56

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006) so Občinski sveti Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek na predlog županov mag. Branka Kidriča, Martina Mikoliča in Petra Misje ter na podlagi usklajevanja s Policijsko postajo Rogaška Slatina in Policijsko postajo Šmarje pri Jelšah sprejeli

**SKUPNI
OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI
OBČINE ROGAŠKA SLATINA,
OBČINE ROGATEC IN OBČINE PODČETRTEK**

s katerim se v Občini Rogaška Slatina, Občini Rogatec in Občini Podčetrtek (v nadaljevanju: občinah) na podlagi ocene varnostnih razmer podrobneje določa vrsto in obseg nalog redarstva ter navedene naloge usklajuje s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter z drugimi potrebami varnosti v občinah. Pri tem so za Skupni občinski program varnosti občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek (v nadaljevanju: SOPV) in za delovanje medobčinskega redarstva občin ključnega pomena predvsem Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o cestah, Zakon o voznikih, Zakon o motornih vozilih, Zakon o prekrških, Zakon o lokalni samoupravi ter občinski odloki in predpisi.

Po 21. členu Zakona o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 94/2007-UPB2,76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF) občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja vrsto nalog med drugim tudi naloge občinskega redarstva. Na podlagi 49. a člena istega zakona, ki določa da občine lahko ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave, so občine Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek ustanovile Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek (v nadaljevanju MIR¹) kot organ skupne občinske uprave zadolžen za javno varnost in javni red na območju vseh treh občin (Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 52/2012 z dne 9. 7. 2012), Rogatec (Ur. l. RS, št. 75/2012 z dne 5. 10. 2012) in Podčetrtek (Ur. l. RS, št. 79/2012 z dne 19. 10. 2012).

---

¹ Kratica MIR je v SOPV občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek vedno uporabljena v primerih, ko se besedilo nanaša na Medobčinski inšpektorat in redarstvo kot organ Skupne občinske uprave, katerega del je tudi občinski redar. V ostalih primerih je z vidika dikcije Zakona o redarstvu v SOPV uporabljena kratica MOR (medobčinsko redarstvo).

Občinski sveti na predlog županov sprejmejo občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občinah podrobneje določijo vrsto in obseg nalog medobčinskega redarstva. Skupni program varnosti obsega cilje, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo ustrezno stopnjo in kvaliteto varnosti v občinah. To se bo dosegalo z ustrezno varnostno politiko ter sistemskimi, pravnimi in organizacijskimi predpisi ter ukrepi organov in služb občin ter konkretnimi ukrepi MIR, ki bodo usmerjeni v zagotavljanje javne in druge varnosti v občinah.

SOPV je zasnovan razvojno in hkrati dovolj konkretno ter ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela MIR in drugih organov in služb občin. Realizacija vseh ciljev SOPV bo odvisna tudi od razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občine namenjajo za to področje dela ter od pravilnega razumevanja varnosti, kot temeljne človekove vrednote in potrebe, s strani tistih, ki odločajo o finančnih in drugih vložkih v varnost. Posredno pa je cilj SOPV tudi racionalizacija dela na področju občinskega redarstva v okviru skupne občinske uprave in zmanjšanje stroškov za to dejavnost.

Zato je namen SOPV dvigniti tudi varnostno kulturo vseh tistih, ki se tako ali drugače v občinah srečujejo z varnostnimi problemi in vprašanji ter so v okviru svojih pristojnosti odgovorni za varnost. Cilj SOPV je tudi spodbuditi vse druge, ki so jim Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek dom ali poslovni oziroma drugi center, k samozaščitnemu varnostnemu ravnanju.

Za uresničitev vseh navedenih in mnogih drugih varnostnih ter samozaščitnih ciljev bo vsekakor zelo pomembno sodelovanje vseh občinskih organov in služb občin ter MIR z državnimi in drugimi organi, službami, institucijami ter civilno družbo in sosednjimi občinami ter njihovimi organi in seveda predvsem s sosednjimi občinskimi redarstvi.

1 UVOD

SOPV je temeljni strateško – varnostni dokument, s katerim so opredeljena izhodišča in usmeritve za zagotavljanje javne varnosti ter varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev in obiskovalcev občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek. Namen SOPV je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občinah in opredeliti ukrepe ter ravnanja pristojnih, ki zagotavljajo javno varnost in javni red na območju občin.

Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobro, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe, ki ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način in jo lahko zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen SOPV je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora in območij v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem, kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor pomeni tudi zadovoljivo stopnjo

javne varnosti in javnega reda. To konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

SOPV je zelo pomemben in temeljni dokument, v katerem so na podlagi nacionalno - varnostne politike in strategije zajeti ukrepi in naloge, ki so ključnega pomena za delovanje vseh organov in služb Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek, predvsem pa za delovanje redarja v Skupni občinski upravi MIR. V njem so opredeljena tudi izhodišča za zagotavljanje varnosti v občinah, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev na ta način, da so opredeljeni konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev. Posebno pozornost pa SOPV namenja tudi finančnim sredstvom, ki so potrebna za doseg zgoraj navedenih ciljev.

Namen SOPV je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in MIR pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti redarja, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu (Ur. l. RS, št. 139/2006, v nadaljevanju: ZORed). Prav zaradi tega so v SOPV opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s Policijsko postajo Rogaška Slatina, Policijsko postajo Šmarje pri Jelšah, občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, zasebno varnostnimi družbami in drugimi pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda na območju občin.

2 OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA SKUPNEGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ROGAŠKA SLATINA, OBČINE ROGATEC IN OBČINE PODČETRTEK

Za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj, kot strokovno podlago za pripravo SOPV je pomemben posnetek stanja varnosti v občinah, analiza in ocena varnostnih tveganj ter identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj. To so tudi sestavine **»Ocene varnostnih razmer v občini Rogaška Slatina, občini Rogatec in občini Podčetrtek«** in tudi **najpomembnejše priloge Skupnega občinskega programa varnosti** ter njegov neločljiv in sestavni del.

2.1 Posnetek stanja in uporabljene metode potrebne za izdelavo ocene ogrožanja

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju občin in oceno ogroženosti ter varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od MIR ter drugih organov in služb občin ter Policijske postaje Rogaška Slatina in Policijske postaje Šmarje pri Jelšah, ki sta zagotovili podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa oziroma predvsem o prometnih nesrečah ter o kaznivih dejanjih. Mnogi podatki so bili pridobljeni iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je bilo za pričakovati, da je večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne

in kulturne dediščine, športno rekreativnih in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni iz vidika Zakona o javnih zbiranjih, v nadaljevanju ZJZ (Ur. l. RS, št. 64/2011-UPB5) oziroma ogrožanja javnih shodov in javnih prireditev.

V okviru priprave SOPV je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja organov in služb znotraj občin, temeljitejši vpogled v organiziranost in delovanje posameznih organov in služb občin pa je bil opravljen pri tistih organih in službah, ki so delovno povezani z MIR in tistih organov in služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega SOPV, predvsem z vidika zagotavljanja varnosti v občinah, so bili pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se tako ali drugače nanaša na zagotavljanje varnostnih razmer v občinah in na vzpostavitev MIR.

2.2 Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje občin je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PP Rogaška Slatina, PP Šmarje pri Jelšah, MIR ter organov in služb občin. Analiza je bila opravljena v sklopu petih področij, in sicer: ogroženost javnega reda in miru, ogroženost varnosti cestnega prometa, ogroženost od kriminalnih pojavov, ogroženost javnih zgradb, varovanja državne meje ter objektov naravne in kulturne dediščine in ukrepov redarja.

2.3 Identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj

Za identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj so bila obravnavana varnostna tveganja na področju varnosti cestnega prometa, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in miru, na področju preprečevanja kriminalnih dejanj, na področju varovanja državne meje na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja.

V okviru navedenega so nakazani načini obvladovanja varnostnih tveganj s strani redarja, hkrati pa so opredeljene tudi varnostne potrebe, izhajajoče iz **Ocene varnostnih razmer v občinah** oziroma iz analize in ocene ogroženosti ter varnostnih tveganj, kar je **priloga SOPV**. Pri tem je bilo upoštevano Poročilo o delu redarja in PP Rogaška Slatina ter PP Šmarje pri Jelšah za leti 2011 in 2012 ter druga gradiva, ki so bila pridobljena od občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek.

3 NAMEN VZPOSTAVITVE REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

3.1 Splošno o namenu vzpostavitve redarstva

ZORed ureja delo občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva (v nadaljevanju: redarstvo) tako, da izhaja iz načela enakosti pred zakonom, ki izključuje samovoljo občinskega, mestnega in medobčinskega redarja (v

nadaljevanju: redar) ter preseganje njegovih pooblastil, saj po načelu strokovnosti z nadzorom nad opravljanjem redarske službe ne dopušča dvomov v korektnost dela redarja. Hkrati besedilo zakona temelji na načelu delitve odgovornosti med posameznimi nosilci nalog s področja varnosti v Republiki Sloveniji.

Tudi Zakon o pravilih cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 109/2010, 57/2012, 63/2013 v nadaljevanju: ZPrCP) in Zakon o cestah (Ur. l. RS, št. 109/2010, v nadaljevanju: ZCes-1), ki določata pristojnost občine oziroma pooblastila redarstva na področju nadzora nad mirujočim in dinamičnim prometom, določata pristojnosti občin na tem področju na ta način, da predpisujeta pooblastila, ki jih hkrati z državnimi organi (policijo) izvršujejo redarstva.

Podobno rešitev vsebuje Zakon o varstvu javnega reda in miru (Ur. l. št. 70/2006, v nadaljevanju: ZJRM-1), ki določa, da občina oziroma njeni redarji ali redarstvo, na območju občine opravljajo naloge preprečevanja, odkrivanja in kaznovanja storilcev prekrškov zoper javni red in mir, in sicer tako, da se ohranijo polna pooblastila pristojnih državnih organov. Zakon namreč določa, da ta nadzor opravljajo redarji in hkrati policisti, kar pomeni, da ne glede na določitev občinske pristojnosti, država svojo pristojnost ohrani. Vloga države oziroma policije je pri skupnih zadevah javne varnosti subsidiarna in še vedno odločilna. Če je javno varnostna zadeva takšne narave, da jo lahko rešuje redarstvo, je to njegova naloga. Policija nastopi šele, ko je to potrebno zaradi same narave stvari, npr. zahtevnost, stopnja nevarnosti, javni interes ipd., ali če tako sama oceni. V trenutku, ko policija iz takšnih ali drugačnih razlogov prevzame zadevo, je delovanje redarjev pod njenim poveljstvom. Policija tudi sicer v okviru zakona nudi redarstvu strokovno in operativno pomoč.

V skladu z ZORed so občine, mestne občine oziroma več občin skupaj (medobčinsko redarstvo) dolžne zagotoviti kadrovske, materialne in druge pogoje za delo redarstva. Država lahko v sodelovanju z organi lokalne oblasti načrtuje določene oblike uresničevanja javnih varnostnih ciljev iz njene pristojnosti s pomočjo redarstva in za to zagotovi tudi ustrezna finančna sredstva, npr. varovanje državne strateške infrastrukture na lokalnem območju, državnih prireditev, ipd. Medobčinsko redarstvo je del občinske uprave, njena samostojna notranja organizacijska enota. Delovno področje medobčinskega redarstva, s katerim so določena njegova pooblastila, določi zakon in občine z odloki. V okviru svojega delovnega področja je redarstvo prekrškovni organ občine. Redarstvo vodi vodja, katerega položaj določa zakon in odlok o ustanovitvi redarstva.

3.2 Pogoji za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb redarstva

V skladu z Zakonom o javnih uslužbencih (Ur. l. RS, št. 63/07-UPB3, 65/08, 69/08-ZTFI-A, 69/08-ZZavar-E, 40/2012-ZUJF, v nadaljevanju: ZJU) in Zakonom o prekrških (Ur. l. RS, št. 3/07, 109/09 Odl. US: U-I-56/08, 102/11 Odl. US: Up-319/10-14, U-I-63/10-7, v nadaljevanju: ZP-1) so z ZORed določeni tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščené uradne osebe (v nadaljevanju PUO) redarstva. To so vsi tisti uradniki, ki imajo pooblastila za vodenje postopka in odločanje v prekrškovnem postopku ter pooblastila po ZORed. Z določbami zakona, ki določajo naloge vodje redarstva ter določbami, ki določajo razmerja med občinsko oziroma mestno upravo in redarstvom, je zagotovljeno, da se lahko občinska redarstva, mestna redarstva in medobčinska redarstva organizirajo in delujejo kot strokovni organi. S takšno

ureditvijo se zagotavlja spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načela sorazmernosti v postopkih medobčinskega redarstva.

PUO redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z ZJU, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog redarstva in za uporabo pooblastil redarja.

Usposobljenost PUO redarstva za opravljanje nalog redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom, ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

3.3 Uporaba pooblastil in prisilnih sredstev redarjev

ZORed natančneje določa način določanja in izvajanja pooblastil redarja, ki pri opravljanju svojega dela prihaja neposredno v stik z državljanji. Pooblastila redarja niso enaka policijskim pooblastilom. Njegova pooblastila so prilagojena nalogam za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine oziroma nalogam na področju prometa, varovanja javnega reda in miru, obravnavi prekrškov zoper javni red in mir ter nalogam pri varovanju javnega premoženja in nalogam varovanja naravne in kulturne dediščine. Za uporabo prisilnih sredstev redarjev se smiselno uporabljajo določbe Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Ur. l. RS, št.15/2013, v nadaljevanju: ZNPPol) in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

ZORed upošteva, da redarji ne izdajajo in vročajo le plačilnih nalogov, ki so v skladu z ZP-1 ter odločbe o prekršku, zoper katere je dovoljena zahteva za sodno varstvo, temveč so v neposrednih stikih z ljudmi v različnih okoliščinah in situacijah, v katerih lahko pride do nepravilnega ali celo nezakonitega in nesorazmernega ravnanja. Prav zaradi tega ZORed z 19. členom omogoča ljudem, ki izrazijo svoje nestrinjanje z ravnanji redarjev ali izrazijo sum v upravičenost, zakonitost in sorazmernost uporabe njihovih pooblastil, da se zoper njihove postopke pritožijo ter da so po predpisanem postopku ugotovljene nepravilnosti redarjev ustrezno odpravljene ter zoper odgovornega redarja izrečeni z zakonom predpisani ukrepi (ZJU).

3.4 Preventivna in represivna vloga redarjev

Preventivna oblika dela redarjev je vsekakor najbolj razširjena oblika preprečevanja kršitev, saj se z vsebino delovanja ne posega v temeljne človekove svoboščine in njihove pravice (nalaganje materialnih obveznosti, izrekanje kazni itd.), temveč se cilj dosega z opozarjanjem, poučevanjem ter drugimi oblikami delovanja, s katerim se poskuša posameznika ali širšo javnost prepričati o nepravilnosti ravnanja, ki predstavlja kršitev predpisa ali drugo družbeno nesprejemljivo in moteče dejanje. Tako preventivna oblika dela oziroma preventiva velja za prijaznejšo in mehkejšo obliko delovanja redarja, s katero se poskuša preprečiti nastanek kršitve ali jo odpraviti.

Represivna oblika dela redarjev velja kot trša oblika delovanja, saj je že iz opisa preventivnega delovanja mogoče ugotoviti, da so opozorila v veliki meri odvisna od nadaljnjih ukrepov, ki predstavljajo posledico pri kršitvi. V primerih, kadar cilja ni mogoče doseči zgolj z opozorili, je potrebno poseči po ukrepih, ki kršitelje

sankcionirajo z mandatno kaznijo ali drugimi oblikami materialne odgovornosti, zaradi storitve prekrška.

Večina zakonskih in lokalnih predpisov v svoji vsebini predvideva kazenske določbe za posamezne kršitve. Pri tem je seveda najprej dana možnost preventivnega ukrepa, velikokrat pa je kršitev že v samem začetku takšna, ki ne dopušča uporabe preventivnih ukrepov.

Med represivne ukrepe redarjev lahko med drugim uvrstimo: izdajo obvestila o prekršku, izrekanje mandatnih kazni z vročanjem plačilnih nalogov na kraju samem, podajanje predlogov za uvedbo postopka o prekršku sodišču oziroma drugemu prekrškovnemu organu itd.

4 CILJI SKUPNEGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI

Osnovni cilj SOPV Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in občine Podčetrtek je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda na območju občin z MIR. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti večjo stopnjo javne varnosti v občinah. S pomočjo vseh teh ukrepov se zagotavlja kvalitetnejše življenje v občinah ter odpravlja posamezne odklonske pojave.

Delo redarja mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Zato mora redar v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4.1 Strateški cilj

V okviru priprave SOPV občin je strateški cilj dvig kakovosti življenja in dela občanov občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek, kakor tudi vseh tistih, ki so kako drugače vpeti v bivalno oziroma delovno okolje občin. Poleg tega je strateški cilj SOPV dvig stopnje javne varnosti in javnega reda ter varnosti na sploh na območju občin.

To je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občinah z MIR. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v mestih in občinah in seveda tudi v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, ministrstva, pristojnega za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,

- preprečevanje prekrškov, kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine ter
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja redarja MIR, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb (PUO).

4.2 Operativni cilji

4.2.1 Varnost cestnega prometa

V okviru varnosti cestnega prometa je cilj SOPV zmanjšanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko redarja MIR kot PUO v skupni občinski upravi, PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah.

V vseh treh občinah so z vidika varnosti opazne spremembe na področju izgradnje in izboljšave prometne infrastrukture. V občini Rogaška Slatina je rekonstruirana severna vpadnica v mesto Rogaška Slatina, šest ključnih križišč v mestu je bilo v zadnjih letih preoblikovanih v krožna križišča, vzpostavljena dvosmerna kolesarska steza, ki poteka ob trasi državne ceste na relaciji Tekačevo -Tržišče. Kolesarske poti se delijo na: daljinske (mednarodne) kolesarske poti, glavne kolesarske poti (povezujejo državna središča), regionalne kolesarske poti (povezujejo regionalna središča) ter lokalne kolesarske poti (za potrebe kolesarske povezave na lokalnem nivoju). Na (širšem) območju občine Rogaška Slatina poteka daljinska kolesarska pot D-6, glavna pot G-17 ter regionalna pot R-10. Samostojne, ločene površine za kolesarje omogočajo večjo prometno varnost in bolj množično uporabo koles.

Občina Rogaška Slatina že vrsto let uspešno skrbi za zagotavljanje večje varnosti na cestno-železniških križanjih, saj železniška proga teče skozi samo mesto in večkrat prečka glavno cestno povezavo. Prav zato je pomen zagotavljanja varnosti na nivojskih cestno-železniških prehodih še toliko večji. V zadnjih letih je bilo v sodelovanju z Ministrstvom, pristojnim za promet in Slovenskimi železnicami uspešno izvedenih 7 projektov v skupni vrednosti 3.000.000 €. Izmed večjih nedavnih projektov velja poudariti izgradnjo zavarovanega železniškega prehoda med Tržaškim hribom in centrom mesta ter zavarovanje nivojskega prehoda v Rjavici z ukinitvijo štirih nezavarovanih prehodov in izgradnjo obvoznih cest. V sklopu programa odprave nevarnih prometnih točk in posodobitve prometne infrastrukture se v občini nadaljuje z rekonstrukcijami cestno-železniških prehodov.

Glavna državna cesta G2-107 oz. Zunanja obvoznica Rogaške Slatine je bila dokončno zgrajena pred cca. 20 leti in je v zadnjih letih zaradi svoje dotrajanosti in

neustreznosti z vidika prometne varnosti predmet rekonstrukcij v več fazah. Z vidika prometne varnosti je najbolj kritičen odsek skozi industrijsko cono Nagonje, v območju katerega se na obvoznico priključuje tudi občinska javna cesta LC 356011 oz. Prvomajska ulica, ki predstavlja novo vpadnico v Rogaško Slatino ter povezavo Rogaške Slatine z industrijsko cono Nagonje. Obvoznica na tem delu izgublja status ceste izven naselja, saj prometni tokovi potekajo tako, da se mešata tranzitni promet na obvoznici ter komunikacija centra Rogaške Slatine z industrijsko cono. Ta odsek predstavlja tudi 1. etapo rekonstrukcije, ki se je pričela v letu 2013 in se bo nadaljevala v naslednjih letih. Tako se v sklopu rekonstrukcije na celotnem območju poslovne cone Nagonje vzpostavlja dodatni prometni pas, namenjen levim zavijalcem. Uvedba pasov za leve zavijalce na celotnem obravnavanem območju je primarno potrebna zaradi povečanja prometne varnosti. Poleg tega se ureja še javna razsvetljava, hodniki za pešce ter navezava z novim prehodom za pešce na obstoječi hodnik za pešce ob desni strani Prvomajske ulice ter označitev prehoda za pešce z bičem. Križišče Prvomajske ulice z zunanjo obvoznico se tudi višinsko in situativno prilagodi. Na območju 2. in 3. etape pa je predvidena preplastitev in ojačitev obstoječe voziščne konstrukcije ter ureditev prehodov za pešce v križišču za Zgornje Nagonje in križišču s cesto na Boč.

Prav tako pomemben pa je tudi projekt gradnje pločnika ob zunanji obvoznici na odseku Irje – Cerovec med priključkoma obvoznice z dvema lokalnima cesta (s Partizansko in Stritarjevo ulico). V sklopu izgradnje 550 m pločnika bosta zgrajeni tudi dve oporni kamniti zložbi v skupni dolžini 220 m in urejena javna razsvetljava. Projekt je predviden za realizacijo v naslednjih letih.

Z rekonstrukcijami na zunanji obvoznici tako Direkcija za ceste RS in Občina Rogaška Slatina nadaljujeta z izvedbo programa odprave nevarnih prometnih točk in posodobitve prometne infrastrukture, ki je namenjena predvsem zagotovitvi večje prometne varnosti za vse udeležence v prometu.

Med naseljem Rogatec in zaselkom Gabrje in Žahenberg je zgrajena nova pešpot s prehodom za pešce, s čimer se je povečala varnost pešcev do vrtca in šole v POŠ Donačka gora. V sodelovanju Občine Rogatec in Direkcije RS za ceste, je bila zgrajena južna obvoznica, oziroma predstavljena glavna cesta II. reda v naselju Rogatec. Obvoznica pomeni razbremenitev prometa skozi južni del trškega jedra v smeri Dobovca. V sklopu ureditve obvoznice je urejeno novo krožišče, zgrajena je nova brv preko potoka Draganje s kolesarsko stezo in peš potjo, urejeno je novo avtobusno postajališče. V naselju Sv. Jurij je v neposredni bližini cerkve Sv. Jurij, zgrajeno parkirišče za obiskovalce pokopališča. Z izgradnjo parkirišča se je prenehalo neurejeno in nevarno parkiranje po travnikih v območju naselja in ob državni cesti RII reda. V naselju Rogatec sta ukinjena dva nezavarovana prehoda preko regionalne železniške proge in urejen en zavarovan nivojski prehod v proizvodno cono P3. Ob glavni cesti v Dobovcu in na mejnem prehodu v Rogatcu so se ob ureditvi mejnih prehodov zgradili tudi novi pločniki in tretji zavijalni pasovi za dostop do stanovanjskih območij pred mejnimi prehodi, s čimer se je bistveno izboljšala prometna varnost na cestah.

V občini Podčetrtek so dve križišči na regionalni in eno na lokalni cesti preuredili v krožna križišča, uredili so zavijalne pasove na regionalni cesti (odcep lokalne ceste Sv. Ema, Aqualuna, trgovski center Podčetrtek). Nova pridobitev so tudi urjene kolesarske steze, ki potekajo od Pristave pri Mestinju do Vonarja, od Podčetrтка do Imenega ob regionalni cesti, od Golobinjeka ob Sotli do Sel ob državni cesti, ob lokalni cesti pa od Podčetrтка do Olimja. V pretežnem delu ob regionalni cesti od

Pristave pri Mestinju do Prelaskega, poteka hodnik za pešce, prav tako pa so le-ti tudi ob lokalnih cestah v nekaterih drugih naseljih v občin. Na območju občine pa je urejenih tudi več parkirnih mest, namenjenih občanom in obiskovalcem.

Kljub napredku z vidika prometne infrastrukture, varnost v cestnem prometu v občinah še vedno ni zadovoljiva. Ob uresničitvi in realizaciji vrste ciljev in kljub novo sprejetim zakonom na tem področju, se pred leti postavljeni cilji prometne varnosti še vedno niso v celoti uresničili. Tako se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč cestno prometno-varnostnih tveganj (najbolj izstopa problematika varnosti cestnega prometa na glavni cesti G2, na območju Nagonja), ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev cestno prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Predvsem v občinah Rogaška Slatina in Rogatec so za izboljšanje prometne varnosti zastavljeni ambiciozni cilji. V občini Rogaška Slatina je izdelana prometna študija in prometni model, ki temeljito analizira obstoječe stanje prometnega omrežja in kaže na projekcijo bodočega prometnega dogajanja in projektiranja prometne infrastrukture, kar je osnovni pogoj za optimalen potek prometa in posledično vpliva na zagotavljanje večje varnosti v cestnem prometu. Analiza cestno prometnega omrežja na območju občine je pokazala, da je obstoječa in novo zgrajena cestno prometna infrastruktura kljub pričakovani nadaljnji rasti prometa ustrezna do konca planske dobe leta 2032. Tudi vsa ključna križišča v občini ustrezajo prometnim zahtevam do konca planske dobe, saj so modernega tipa (gre za skupno 7 krožišč), ki omogočajo veliko pretočnost prometa in posledično zmanjšujejo zamude in kolone.

Analiza kaže, da so na določenih območjih Rogaške Slatine potrebe po parkiriščih v najbolj obremenjenih urah dneva večje od razpoložljivega števila parkirnih mest. Dejanski oz. teoretični primanjkljaj javnih parkirnih mest po prometni študiji znaša 90 parkirnih mest, kar pa je posledica pomanjkanja parkirnih mest le na določenih javnih parkirnih površinah in ravno tem je potrebno dati posebno pozornost. Pomembno je, da je pri reševanju parkirne problematike potrebno razmišljati racionalno. Potrebno se je zavedati, da ima preveliko število parkirnih mest lahko tudi negativne posledice, saj zmanjšuje ekonomsko upravičenost investicije in povečuje uporabo osebnega avtomobila nasproti alternativnih prevoznih sredstev, kot so kolo, peš, javni prevoz in drugo (Prometna študija in prometni model občine Rogaška Slatina, 2012, str. 199).

S ciljem povečanja možnosti parkiranja na teh lokacijah, se je z mesecem novembrom 2013 na sedmih javnih parkiriščih s 123 parkirnimi prostori (kar predstavlja le 10 % javnih brezplačnih parkirišč), vzpostavil režim brezplačnega kratkotrajnega parkiranja, ki ga v mestnih okoljih poznamo kot modre cone. Po prvih analizah in spremljanju stanja v območjih modrih conah s strani občinskega redarja, je ukrep dosegel namen, saj je zaradi povečane izmenjave vozil, tudi v najbolj obremenjenih urah dneva mogoče dobiti prosto parkirno mesto pred zdravstvenim domom, mestno blagajno in lekarno, pri II. osnovni šoli in vrtcu v Ratanski vasi, pred pošto in banko ter pred občino in krajevnim uradom. Z uvedbo območij kratkotrajnega parkiranja in z zaključkom izgradnje nove parkirne hiše Center (sredi leta 2014) bo v mestnem jedru Rogaške Slatine problem parkiranja odpravljen.

V občini Rogatec je predvidena ureditev in obnova trškega jedra Rogatec, za kar se izdeluje konceptualna zasnova. Z zasnovo naj bi se predvidelo tudi postopno umikanje tranzitnega prometa skozi trško jedro ter ureditev zadostnih površin za mirujoči promet. V postopku je projekt kolesarsko omrežje Savinjske regije, ki predvideva izgradnjo kolesarskih stez ob G2 v smeri Dobovca in RII v smeri Žetal.

Pri tem je potrebno izhajati iz dejstva, da so za stanje prometne varnosti v občinah soodgovorni PP Rogaška Slatina, PP Šmarje pri Jelšah, MIR, inšpekcijske službe ter drugi. Zato je v občinah nujno potrebno zagotoviti tudi kvalitetno sodelovanje z Občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki jih na podlagi 6. člena Zakona o voznikih (Ur. l. RS št.: 109/2010, v nadaljevanju: ZVoz) ustanovijo lokalne skupnosti za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni in delujejo kot posvetovalno telo župana.

Vsi pristojni organi in službe v občinah ter MIR pa morajo v okviru svojih pristojnosti krepiti in vplivati na ustvarjanje ustrezne prometno varnostne kulture vseh udeležencev v cestnem prometu.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja varnost cestnega prometa, morajo pristojni organi in službe občin v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- potrebno je sprejeti Program varnosti cestnega prometa v vseh občinah,
- uporabiti oceno prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela MIR za področje varnosti v cestnem prometu,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju med MIR, PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah,
- redarju MIR je potrebno omogočiti izpopolnjevanje na pravnem, strokovnem in drugih področjih, predvsem s praktičnimi znanji za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- redar MIR se mora redno usposablјati za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi, ki jih uporablja pri svojem delu,
- v letnem načrtu dela MIR se mora med drugim opredeliti tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeliti naloge za večjo varnost otrok,
- poskrbeti je potrebno tudi za pregled prometne signalizacije in podati predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja).

4.2.2 Varstvo javnega reda in mira

V okviru obvladovanja javnega prostora oziroma območja je cilj SOPV občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek zagotoviti fizično prisotnost redarja na javnih območjih in prostorih na način, ki je v skladu z varnostno politiko, oceno varnostnih razmer ter s pravnimi predpisi in varnostno stroko.

ZJRM-1 opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo

izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil.

Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, torej tudi v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek, ki preko svojih organov in služb, s predpisi in različnimi ukrepi zagotavljajo, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma stanje, s katerim se zagotavlja optimalna varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi skupnosti občin), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Prav zaradi tega imajo redarstva in redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, s katerimi se lahko aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občin oziroma medobčinska redarstva na območju dveh ali več občin.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja javni red in mir v občinah, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- uporabiti oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru pri izdelavi letnega načrta dela MIR za področje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarja MIR na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarja MIR za zakonito in strokovno uporabo prisilnih sredstev in drugih ukrepov,
- zagotoviti ustrezno usposobljenost redarja MIR za hitre odzive na klice v sili in za ravnanje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti najustreznejšo in kvalitetno opremo redarja MIR za obvladovanje kršiteljev,

- skleniti pisni protokol o sodelovanju med MIR, PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah, s katerim se mora med drugim zagotoviti ustrezno strokovno pomoč s strani obeh pristojnih policijskih postaj.

4.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

V okviru varnostnega obvladovanja javnih poti in rekreacijskih površin je cilj Skupnega občinskega programa varnosti v občinah zagotoviti na teh poteh in površinah prisotnost redarjev, ob strokovni pomoči policistov.

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Takšne javne poti in rekreacijske površine se nahajajo tudi na območju občin, kjer bi potencialno lahko prišlo do posameznih primerov, ko bi ljudje potrebovali pomoč redarjev ali drugih interventnih služb. Zaradi tega je priporočljivo, da se redar MIR usposobi za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

4.2.4 Pretočnost intervencijskih poti

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj Skupnega občinskega programa varnosti občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek na teh poteh zagotoviti prisotnost redarja MIR.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja oziroma nasploh javne varnosti in javnega reda na območju občin. Zaradi tega je potrebno zagotoviti, da se redar MIR spozna in redno seznanja z območji na katerih se nahajajo intervencijske poti, in da lahko na ta način, s svojim ukrepanjem zagotovi optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v občinah, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- izdelati načrt intervencijskih poti na območju občin in sicer na podlagi ocene ogroženosti in varnostnih tveganj,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju MIR, PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah,
- izdelati načrt obhodov intervencijskih poti,
- redarju MIR je potrebno zagotoviti kvalitetna in zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje s PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah,
- redarju MIR je potrebno zagotoviti ustrezna vozila za varnostne obvoze intervencijskih poti.

4.2.5 Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

V okviru preprečevanja ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek je cilj SOPV, da se zagotovi optimalna varnost navedenih zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008, 123/2008, 8/2011, 90/2012, v nadaljevanju: ZVKD-1). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so redarji kot pooblaščené uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Ob tem velja poudariti, da so na podlagi 69. člena Zakona o zasebnem varovanju (Ur. l. RS, št. 17/2011) in Uredbe o obveznem organiziranju varovanja (Ur. l. RS, št. 80/2012) gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije dolžni organizirati službo varovanja, če hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino. Navedeni zavezanci lahko v ta namen pridobijo licenco in organizirajo lastno varnostno službo v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju ali pa sklenejo za varovanje pogodbo z zasebno varnostno družbo oziroma subjekti, ki so določeni v 3. členu Zakona o zasebnem varovanju (to so družbe, ki se profesionalno ukvarjajo z zasebnim varovanjem).

Prav iz tega razloga je nujno, da MIR pri preprečevanju ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občin sodeluje z zasebno varnostnimi družbami ter da si izmenjuje podatke, ki so pomembni za skupno zagotavljanje varnosti navedenih zgradb in objektov.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine v občinah, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- zagotoviti sodelovanje MIR z organizacijskimi enotami Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki deluje na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek,
- MIR si mora priskrbeti oziroma ažurirati seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in kulturne dediščine,
- MIR si mora izdelati načrt obhodov objektov naravne in kulturne dediščine,
- MIR si mora priskrbeti podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine,
- MIR lahko sklene pisni dogovor o sodelovanju z zasebnimi varnostnimi družbami, v katerem mora imeti posebno mesto sodelovanje pri varovanju zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

4.2.6 Varstvo okolja

V okviru varstva okolja na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek je cilj SOPV izboljšati pregled nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečati obseg, profesionalnost in učinkovitost nad obvladovanjem okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je ena od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora in območij ter kakovosti življenja in dela občanov v Rogaški Slatini, Rogatcu in Podčetrtku. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. V vseh treh občinah gre pri varstvu okolja za skrb v tem smislu, da se MIR aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja »občinske« okoljske politike in »medobčinskega« programa varstva okolja in nadzoruje upoštevanje določil različnih občinskih odlokov v povezavi z varstvom okolja (npr. Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 91/09), Odlok o urejanju, vzdrževanju in varstvu javnih in drugih zelenih površin v Občini Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 45/03, 42/07), Odlok o ravnanju z zapuščenimi vozili v Občini Rogatec (Ur. l. RS, št. 7/04), Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Rogatec (Ur. l. RS, št. 98/09), Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Podčetrtek (Ur. l. RS, št. 7/2010), Odlok o urejanju javnih površin ter o zunanjem izgledu naselij v Občini Podčetrtek (Ur. l. RS, št. 15/1998).

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varstvo okolja v vseh treh občinah, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- da se redar MIR v okviru izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja spozna z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v občinah,
- MIR se mora povezati z okoljsko inšpekcijo in skupaj z njo oblikovati sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce predpisov s področja varstva okolja,
- MIR si mora priskrbeti karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami (območja) in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5 VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na »Oceno varnostnih razmer« in identificiranje varnostnih potreb v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek je dovolj jasno izkazana potreba po obvladovanju te problematike. Razreševanje problematike na področju kriminalitete, javnega reda in miru ter varnosti v cestnem prometu in drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega dela PP Rogaška Slatina, PP Šmarje pri Jelšah, MIR in drugih dejavnikov v občinah, ki lahko dajo na področju varnosti svoj prispevek. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje še zlasti s policijskima postajama, zasebno varnostnimi družbami, inšpekcijskimi službami ter občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v občinah.

Iz statistike je jasno razvidno, da policijski postaji Rogaška Slatina in Šmarje pri Jelšah, ki v okviru svojih pristojnosti pokrivata območje vseh treh občin, beležita

določeno stopnjo kriminalitete, prekrškov zoper javni red in mir in prometnih nesreč ter drugo varnostno pomembno problematiko. To pa zahteva večjo stopnjo prisotnosti pooblaščenih uradnih oseb in služb, ki so zadolžene za zagotavljanje varnosti prebivalstva, med njimi tudi redar MIR.

Zato mora redar MIR na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek pogosteje preventivno in represivno delovati, čas dela pa je potrebno prilagajati potrebam varnosti. Na ta način bi lahko MIR bistveno več delovalo preventivno in tako lažje delovalo v smeri community policing-a (v skupnost usmerjenega "policijskega" - varnostnega delovanja) ter s tem dejansko prispevalo k izboljšanju varnosti, zmanjševanju strahu pred kriminaliteto in posledično k povečanju občutka varnosti. To so dejavniki, ki so še kako pomembni za uresničitev strateškega cilja SOPV in dviga kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek.

6 ORGANIZIRANOST MIR

Med drugim je prav organizacija organov in služb, ki zagotavljajo varnost, tako na državni, kot občinski ravni, ključnega pomena v smislu izvajanja vseh njihovih pravic in dolžnosti oziroma njihovih pooblastil ter s tem povezano učinkovitostjo njihovega delovanja ter prijaznostjo do uporabnikov, torej do drugih organov, služb, organizacij, civilne družbe in nazadnje do delovnih ljudi, občanov občine in drugih državljanov.

Organiziranost medobčinskega redarstva je določena z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek kot organa za izvrševanje upravnih nalog na področju nadzora občinskih cest, komunalnega nadzora in občinskega redarstva in Dogovorom o medsebojnih pravicah, obveznostih, odgovornostih in drugih razmerjih občin številka 0320-004/2012 z dne 1. 10. 2012 med župani Občin Rogaška Slatina, Podčetrtek in Rogatec.

Akt o sistemizaciji ureja notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest MIR v okviru Skupne občinske uprave. Skupna uprava opravlja upravne, strokovne in pospeševalne naloge občinskih uprav občin ustanoviteljic, in sicer:

- Medobčinska inšpekcija: naloge občinske inšpekcije, službe nadzora občinskih cest, komunalne inšpekcije;
- Občinsko redarstvo: naloge redarstva.

Skupno upravo vodi vodja, ki ga imenuje in razrešuje župan sedežne občine s predhodnim soglasjem županov občin ustanoviteljic v skladu z zakonom o javnih uslužbencih. Vodja skupne uprave je vodja medobčinske inšpekcije kot prekrškovnega organa občin ustanoviteljic in ima status uradnika na položaju.

Sredstva za delo skupne uprave in druga materialna sredstva zagotavljajo občine ustanoviteljice, in sicer glede na število prebivalcev v naslednjem razmerju:

- Občina Rogaška Slatina 60 %,
- Občina Rogatec 20 %,
- Občina Podčetrtek 20 %.

Sedež organa je v Občini Rogaška Slatina, ki ima status sedežne občine in delodajalca. Pravice in obveznosti iz delovnega razmerja izvršuje do delavcev, zaposlenih v organu, župan Občine Rogaška Slatina, torej župan sedežne občine.

Prav tako župan sedežne občine sprejema vse splošne kadrovske, organizacijske in druge splošne akte, na podlagi pooblastila županov občin soustanoviteljic.

Tako deluje MIR v okviru skupne občinske uprave, ki je skupni organ občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek. Delovno področje MIR je:

- zagotavljanje priprave skupnega občinskega programa varnosti,
- nadzor varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih,
- varovanje ceste in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovanje javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanje javnega reda in miru,
- vodenje prekrškovnega postopka v skladu z zakonom,
- vodenje predpisane evidence o izrečenih ukrepih in v zvezi s prekrškovnim postopkom,
- opravljanje nadzora nad izvajanjem predpisov Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek in drugih aktov, s katerimi navedene občine urejajo zadeve iz svoje pristojnosti.

7 KADROVSKI SESTAV MIR

V Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu skupne občinske uprave sta sistemizirani dve delovni mesti in sicer:

a) redar, ki opravlja:

- nadzor nad izvajanjem nalog po zakonu o pravilih cestnega prometa ter po odlokih občine
- vodenje enostavnih upravnih postopkov na prvi stopnji
- opozarjanje fizičnih in pravnih oseb o ugotovljenih nepravilnostih
- neposredno izrekanje in izterjava denarnih kazni na kraju prekrška
- izdajanje odredb v skladu z odlokom občine in drugih nalog s področja občinskega redarstva

b) inšpektor, ki opravlja:

- inšpekcijski nadzor;
- vodenje postopkov in izrekanje ukrepov v skladu z zakonom o inšpekcijskem nadzoru, zakonu o splošnem upravnem postopku in drugimi predpisi;
- vodenje postopkov in izvajanje ukrepov v skladu z zakonom o prekrških;
- vlaganje kazenskih ovadb za kazniva dejanja;
- samostojno oblikovanje poročil o stanju na področju dela inšpekcijskega organa;
- vodenje predpisanih in internih evidenc s področja nadzora inšpekcijskega organa;
- nudenje pravne in strokovne pomoči.

8 VODENJE MIR

MIR vodi predstojnik skupne občinske uprave (v nadaljevanju vodja MIR) ki ga po predhodnem soglasju županov občin ustanoviteljic imenuje in razrešuje župan sedežne občine in je za svoje delo odgovoren županom in direktorjem občinskih uprav občin soustanoviteljic.

8.1 Mesto in vloga vodje MIR

Vodja MIR predstavlja organ skupne občinske uprave, organizira opravljanje njegovih nalog, skrbi za izdelavo in realizacijo programa dela ter opravlja vse druge organizacijske naloge, ki so potrebne za:

- strokovno, učinkovito in racionalno izvrševanje nalog organa skupne občinske uprave,
- zakonito, pravočasno in učinkovito uresničevanje pravic, interesov in obveznosti strank in drugih udeležencev v postopkih,
- učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami.

Vodja organa odloča v upravnih, strokovnih in drugih zadevah, za katere je organiziran organ skupne občinske uprave, v skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi. Pri reševanju skupnih zadev sodeluje z občinskimi upravami vseh občin ustanoviteljic, predvsem z imenovanimi predstavniki občin. V okviru svoje pristojnosti sodeluje tudi z državnimi in drugimi organi.

9 PRISTOJNOSTI MIR

9.1 Pravna podlaga za delovanje redarja

Pravna podlaga za delovanje redarja predstavljajo pravice in dolžnosti redarstev oziroma redarjev, ki so določene v ZORed, ZJRM, ZrPCP, ZCes-1, ZVoz, Zakonu o motornih vozilih (v nadaljevanju: ZMV), ZP-1, ZLS in drugih zakonih, kot tudi aktih in predpisih občin. Redar opravlja tudi naloge s področja inšpekcijskih zadev oziroma nudi pomoč občinskemu inšpektorju na način, kot ga predpisuje Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. RS, št. 43/2007-ZIN-UPB1).

Pravna podlaga za delovanje MIR je določena z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek in Dogovorom o medsebojnih pravicah, obveznostih, odgovornostih in drugih razmerjih občin.

Z odlokom je v skladu z 2. členom ZORed ustanovljeno medobčinsko redarstvo, z aktom o sistemizaciji pa je določena sistemizacija delovnih mest v MIR. Oba odloka sta priloga SOPV.

Ob tem je potrebno poudariti, da so temeljne pristojnosti redarstva določene v ZORed, ki ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter

določitev delovnega področja in nalog redarstva. Navedeni zakon določa tudi pogoje za opravljanje nalog PUO redarstva, pooblastila, uniformo, označbe in opremo redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

ZORed v svoji osnovi neprestano uporablja terminologijo, s katero vse navezuje na občinsko redarstvo in občinskega redarja. Le 2. člen ZORed določa, da se lahko ustanovi tudi mestno in medobčinsko redarstvo (v nadaljevanju MOR), v katerih pa opravljajo naloge občinski redarji oziroma »redarji«. Tako se praviloma uradno ne uporablja pojma mestni redar in medobčinski redar. Tudi, ko zakon v 10. členu določa pooblastila redarjev, uporablja le pojem občinski redar.

9.2 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o občinskem redarstvu

Kot je bilo že zapisano je ZORed temeljni zakon oziroma predpis za ustanovitev, organizacijo ter delovno področje in naloge občinskega redarstva oziroma redarstva na sploh. Tako je v 2. odstavku 3. člena zakona določeno, da občinsko redarstvo na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanih na njihovi podlagi ter na podlagi SOPV, skrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

Glede na navedeno je medobčinsko redarstvo pristojno za:

- nadzor varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih,
- varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovanje javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine ter
- vzdrževanje javnega reda in miru.

ZORed je torej temeljen sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v 1. odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

9.3 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o varstvu javnega reda in miru

V ZJRM-1 je v določbi 1. odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Tako lahko MOR v skladu z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje po objektih (13. člen),

- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen) in
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

9.4 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o cestah, Zakon o voznikih in Zakon o motornih vozilih

9.4.1 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o pravilih cestnega prometa

Poleg pristojnosti iz 3. člena ZORed (glej poglavje 9.2) občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter varstva cest in okolja na občinskih cestah izvajajo nadzor nad naslednjimi eksplicitno navedenimi določbami 15. člena ZPrCP : varstvo okolja (5. člen), odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov (7. člen), izločitev vozila iz prometa (17. člen), čas trajanja izločitve iz prometa (18. člen), odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila (19. člen), območje umirjenega prometa (31. člen), območje za pešce (32. člen), varnostni pas (33. člen), zaščitna čelada (34. člen), prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanje vozila (35. člen), voznja z vozilom po cesti (37. člen), voznja z vozilom na prehodu za pešce (41. člen), najvišje dovoljene hitrosti (46. člen), najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil (47. člen), odpiranje vrat vozila (61. člen), zapustitev vozila (62. člen), označitev ustavljenih vozil (63. člen), ustavitev in parkiranje (65. člen), parkiranje na parkirnem mestu označenem za invalide (67. člen), območja kratkotrajnega parkiranja (68. člen), izjeme parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno (69. člen), pogoji za nalaganje in razlaganje tovora na cesti (77. člen), pogoji za opravljanje gospodarske vožnje (78. člen), udeležba pešcev v cestnem prometu (83. člen), označitev pešcev (84. člen), varstvo otrok (peti in deseti odstavek 87. člena), prevoz oseb (88. člen), jahač, gonič in vodič živali v prometu ter pogoji za udeležbo živali v cestnem prometu (92. člen), pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu (97. člen), prometna signalizacija (98. člen) in svetlobni prometni znaki (99. člen).

Občinski redarji izvajajo nadzor nad 46. in 47. členom tega zakona izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, pri tem pa, kot zakon določa, nimajo pravice ustaviti voznika.

9.4.2 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o cestah

Pooblastila in ukrepi občinskega redarstva se po ZCes-1 nanašajo na pristojnosti redarjev na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, in državnih cestah v naseljih. Pooblastila vključujejo nadzor nad prepovedjo ogrožanja varne uporabe javne ceste (5. člen), uporabo nekategoriziranih cest (6. člen), največjo dovoljeno osno obremenitvijo vozil na javnih cestah (30. člen), največjo dovoljeno skupno in največjo dovoljeno maso vozil na javnih cestah (31. člen), izrednim prevozom po javni cesti (32. člen), označitvijo vozil za izredne prevoze (34. člen), naležnimi ploskvami na kolesih vozil (36. člen), nad izjemami pri

omejitvi uporabe javne ceste – lokalni promet (37. člen). ZCes-1 določa tudičasne ukrepe redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti. Občinsko redarstvo ob ugotovitvi pomanjkljivosti na občinski cesti, državni cesti v naselju ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, izvedečasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v prometu, in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja ceste, lastnika ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste in pristojni inšpekcijski organ za ceste. Občinsko redarstvo sme odrediti odstranitev objektov, drugih naprav ali ovir s ceste, če slepijo udeležence v prometu, zmanjšujejo preglednost ceste, zmanjšujejo vidnost prometne signalizacije ali prometne opreme na cesti, zavajajo udeležence v prometu, ovirajo udeležence v prometu ali zmanjšujejo pretočnost prometa in odvrtačajopozornost voznikov. Občinsko redarstvo po ZCes-1 opravlja tudi nadzor izrednih prevozov po javni cesti, izvaja tehtanje vozil in izvaja nadzor nad obveznostmi voznika ter lahko prepove nadaljnjo vožnjo in izloči vozilo iz prometa. Občinsko redarstvo je po ZCes-1 tudi prekrškovni organ za določene prekrške (30., 31., 32., 34., 36., 106. in 107. člena tega zakona) iz prejšnjega odstavka tega poglavja, storjene na cestah, ki jih nadzorujejo v okviru svoje pristojnosti.

9.4.1 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o voznikih in Zakon o motornih vozilih

Kot določata ZPrCP (25. člen) in smiselno tudi ZVoz (26. člen), imajo občinska redarstva v zvezi s svojim delom pravico pridobiti in uporabljati podatke o imetnikih voznških dovoljenj, kandidatih za voznike motornih vozil, podatke o vozilih, prekrških, prometnih nesrečah in kaznivih dejanjih voznikov, storjenih v cestnem prometu, ter o izrečenih sankcijah, kaznih in ukrepih. Organi in organizacije, ki zbirajo podatke, potrebne za izvajanje ZPrCP, morajo poslati te podatke občinskim redarstvom brezplačno. Osebni podatki, ki se vodijo v evidencah in registrih, ki so vzpostavljeni v skladu z ZPrCP, se vodijo zaradi obdelave podatkov, pomembnih za izvajanje ZPrCP, za vozila, voznike in varnost v cestnem prometu. Vodijo se tudi zaradi njihovega pošiljanja organom in organizacijam, ki imajo v zvezi s svojim delom te podatke pravico pridobiti. Občinsko redarstvo ima na podlagi Zakona o motornih vozilih pri svojem delu pravico do dostopa do podatkov iz evidenc (evidenca homologiranih vozil, evidenca izdanih potrdil o skladnosti, evidenca registriranih vozil, evidenca cestnega nadzora nad tehnično brezhibnostjo vozil, evidenca opravljenih izpitov iz 60. člena ZMV, evidenca izdanih potrdil tehničnim službam in strokovnim organizacijam), ki jih potrebujejo pri opravljanju svojih nalog.

9.5 Pristojnosti MOR in redarjev glede na Zakon o prekrških in Zakon o lokalni samoupravi

Redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerih so opredeljena njegova pooblastila. Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM-1, ZPrCP, ZCes-1, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima redar poseben status. Redar je skladno z določbo 99. člena Kazenskega zakonika² in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščen uradna

² 99. člen KZ: (2) Uradna oseba po tem zakoniku je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavniškega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih

oseba oziroma ima status pooblaščenega uradne osebe in hkrati vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz tega statusa. Tudi redarji, ki delajo v MOR imajo ob statusu PUO tudi status prekrškovnega organa.

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu ZP-1.³ Z vidika redarstva je pomemben tudi ZLS⁴, ki v prvem odstavku 21. člena opredeljuje določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter v zvezi z organiziranjem komunalno-redarske službe, ki skrbi za red v občini.

9.6 Pristojnosti MIR glede na občinske odloke Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek

ZP-1 v 1. odstavku 3. člena določa, da se lahko prekrški določijo tudi z odlokom lokalne skupnosti. V občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek se določa pristojnosti MOR z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek (Ur. l. RS, št. 52/2012 z dne 9. 7. 2012, Ur. l. RS, št. 75/2012 z dne 5. 10. 2012 in Ur. l. RS, št. 79/2012 z dne 19. 10. 2012).

---

je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

³ 45. člen ZP-1: (1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. (2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

⁴ 21. člen ZLS: Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: – upravlja občinsko premoženje; – omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva; – načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči; – ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj; – v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe; – pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele; – skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja; – ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte; – ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev; – pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju; – pospešuje razvoj športa in rekreacije; – pospešuje kulturno umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju; – gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva; – opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami; – organizira komunalno-redarsko službo in skrbi za red v občini; – skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč; – organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč; – organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe; – določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno; – sprejema statut občine in druge splošne akte; – organizira občinsko upravo; – ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

Druge pravice in dolžnosti oziroma pristojnosti MIR, ki izhajajo iz posameznih odlokov in drugih predpisov občin in se nanašajo na redarje, so zajete v drugih delih SOPV.

10 POGOJI ZA DELOVANJE REDARJA MIR

Med materialne in druge pogoje za delovanje redarja lahko uvrščamo prostore MIR, opremo, ki jo uporablja redar, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarja. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. l. RS, št. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. l. RS, št. 103/2007), ki ju je izdal minister, pristojen za notranje zadeve ter Pravilnik o uporabi službene uniforme, označbah in opremi občinskih redarjev, ki ga je izdal župan.

10.1 Prostori MIR

Prostori MIR so v stavbi Občine Rogaška Slatina, na naslovu Izletniška ulica 2, 3250 Rogaška Slatina.

10.2 Oprema redarja

Med opremo redarjev se uvršča:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

10.2.1 Službena vozila

Redar lahko uporablja službena vozila z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO« in simbol medobčinskega redarstva. Izvedbe napisov in simbolov so odvisne od velikosti in tipov službenih avtomobilov (isti tipi službenih avtomobilov morajo biti enako označeni).

Redar lahko uporablja tudi motorna kolesa, napis in simbol medobčinskega redarstva se določi na način, kot je določeno za službena vozila.

Redar lahko uporablja tudi kolesa z motorjem in kolesa, ki so lahko različne barve, brez nalepk, napisov in simbolov.

10.2.2 Tehnična oprema redarja

Tehnična oprema redarjev po navedenem pravilniku o opremi je:

- oprema za komunikacijo z zbirkami osebnih podatkov,
- fotoaparati,
- oprema za izvajanje redarskih pooblastil,
- oprema za urejanje cestnega prometa in nadzor nad njim,
- posebna tehnična sredstva in posebni tehnični pripomočki,

- informacijska in telekomunikacijska oprema,
- oprema in pripomočki za usposabljanje in
- prenosna naprava za brezžično radijsko zvezo.

10.2.3 Osebna oprema redarja

Med osebno opremo redarja štejemo kovinske lisice, plastično zatego, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službeno torbico, odsevni brezrokavnik, piščalko z vrvico, STOP loparček in žepno svetilko.

Tipizacija oziroma tehnična specifikacija zgoraj navedene osebne opreme za redarja je določena v prilogi, ki je sestavni del Pravilnika o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev.

Redarji morajo opremo uporabljati in nositi tako, kot je predpisano v posebnih aktih in navodilih proizvajalca.

10.2.4 Uniforma redarja

Redar mora med opravljanjem nalog nositi službeno uniformo. Uniforma redarjev je v vseh občinah enotna. Uniformo redarjev in njene sestavne dele lahko redar nosi le v skladu z njihovim namenom.

Uniforma redarja je zimska in poletna ter je po sestavi glede posameznih delov različna za redarje in redarke. Sestavni deli uniforme redarja so tudi dopolnilni deli uniforme (dežni plašč s kapuco, dežne hlače, delovni pas, prevleka za kapo s ščitnikom in položajne oznake redarjev), kolesarski komplet in komplet redarja motorista.

10.2.5 Simboli in oznake redarjev

Kot simbol medobčinskega redarstva se uporablja grb in ime sedežne občine, torej Občine Rogaška Slatina. Simbol Medobčinskega redarstva se nosi na levem rokavu in je izvezen grb sedežne občine s pripisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO«.

Nad levim žepom delov uniforme redarja je dodatni našitek v rumeni barvi z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO«, nad desnim žepom pa našitek v rumeni barvi s priimkom in začetno črko imena redarja. Velikost našitka in črk je odvisna od vrste oblačila.

Označbe nazivov v obliki položajnih oznak uradnih oseb redarstva se nosijo na epoletah in kot obesek na desnem žepu uniforme. Označbe nazivov so na modri podlagi iz tkanine z izvezenimi znaki zlato rumene barve, velikosti 20 mm. Določene so položajne oznake za vodjo redarstva, položajne oznake za redarja I, redarja II, redarja III in položajna oznaka za redarja pripravnika.

10.2.6 Službena izkaznica redarjev

Pooblaščen uradna oseba redarstva, torej tudi MOR, ima službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora pokazati na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek. Službeno

izkaznico izda župan ob imenovanju v naziv. PUO mora službeno izkaznico vrniti županu, če ji je prenehalo delovno razmerje v MOR.

Službena izkaznica vsebuje naziv PUO MOR, njene identifikacijske podatke in pooblastila. Sestavljena je iz identifikacijske kartice in usnjenega ovitka iz črnega usnja.

11 VRSTE IN OBSEG NALOG MOR

11.1 Splošno o vrstah in obsegu nalog MOR

Redarstvo ni tipična služba občinske, mestne oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto občinske oziroma mestne uprave. Redar je PUO (primerjava s policijo), katere delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in načini kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina), s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z ZORed, ZJRM-1, ZPrCP, ZCes, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi odloki in odredbami Občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek, se je vrsta in obseg nalog spremenil tudi za redarja MIR.

11.2 Konkretna naloga glede na vrste in obseg nalog redarja MIR

Redar MIR Občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek izvaja preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

11.2.1 Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih

Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa oziroma zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa redar opravlja predvsem na ta način, da:

- ureja in nadzira promet na cestah občin Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek in državnih cestah v naseljih,
- dosledno izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju, s tem, da v primeru zaznanih kršitev ustrezno in zakonito ukrepa,

- dosledno izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju, še zlasti pa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve določb ZPrCP in ZCes na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- opravlja nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo,
- sodeluje v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena,
- sodeluje v akcijah sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter
- zagotavlja prometno ureditev ob varnostno zahtevnejših prireditvah in praznikih ter skupnih akcijah s PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah.

11.2.2 Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah

Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek redar zagotavlja predvsem:

- s preventivnimi obhodi na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah ter ugotavljanjem vseh tistih ravnanj udeležencev, ki se kažejo predvsem kot kršitve javnega reda in miru, motenje rekreativnih in zdravstveno rekreativnih dejavnosti, ali kažejo znake kaznivih dejanj oziroma drugih kaznivih ravnanj,
- z ustnim opozarjanjem in opozarjanjem preko sredstev javnega obveščanja o eventualnih nevarnostih in ogrožanjih, če se pojavijo na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah in območjih,
- s stalnim sodelovanjem s policisti in organiziranjem skupnih akcij s PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah, katerih namen je preventivno delovanje ter opozarjanje na kršitve in druge nepravilnosti udeležencev in
- z drugimi oblikami delovanja (obveščanjem pristojnih o poškodbah na javnih poteh, o nezakonitih odstranitvah signalizacije ...).

11.2.3 Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek redar zagotavlja na ta način, da:

- v okviru svojih pristojnosti skrbi za preprečevanje ogroženosti in napadov na javno premoženje ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- poskrbi za zaščito sledi in zavarovanje kraja kaznivega dejanja ali drugega kaznivega ravnanja ter da na ustrezen način o tem ali poškodovanju teh objektov obvesti PP Rogaška Slatina oz. PP Šmarje pri Jelšah,

- sodeluje z zasebno varnostnimi družbami (lastnimi ali pogodbeno najetimi), ki varujejo zgradbe in druge objekte, ki hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino, saj je njihovo varovanje obvezno glede na 69. člen Zakona o zasebnem varovanju (2011),
- opravlja druge naloge, s katerimi lahko prispeva k večji varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter
- sodeluje s Policijsko postajo Rogaška Slatina in Policijsko postajo Šmarje pri Jelšah pri akcijskem in rednem delu varovanja zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

11.2.4 Naloge vzdrževanja javnega reda in miru

Naloge vzdrževanja javnega reda in miru so poleg zagotavljanja varnosti cestnega prometa ene izmed osrednjih in pomembnejših nalog vseh redarstev v Republiki Sloveniji. Ne nazadnje imajo redarstva in občinski redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, da se morajo aktivno in dejavno vključiti v vse procese in aktivnosti kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru.

Glede na navedeno mora redar na področju izvajanja nalog vzdrževanja javnega reda in miru zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati izvrševanje prekrškov s področja javnega reda in miru in drugih prekrškov, s katerimi se posega v kakovost življenja in dela občanov občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek in njihovih obiskovalcev,
- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati tudi druge kršitve javnega reda, s katerimi se znižuje stopnja varnosti javnega prostora oziroma območij občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek,
- ustrezno ukrepati po ZJRM-1 v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen), beračenja na javnem kraju (9. člen), uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen), zaznave pisanj po objektih (13. člen) zaznave vandalizma (16. člen), zaznave nedovoljenega kampiranja (18. člen) in v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen),
- ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena ZJRM-1),
- zagotoviti občasno fizično prisotnost na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični glede na varnostno oceno ter varnostna tveganja in
- sodelovati s PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah pri preprečevanju kršitev javnega reda in miru in njihovih akcijah na območju občin.

Redar mora na kraju dogodka zadržati storilca prekrška, če ga je zalotil pri storitvi prekrška. Takšno pridržanje lahko traja do prihoda policije, vendar največ 1 uro.

11.2.5 Naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj

Naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov so naloge, s katerimi se preprečuje izvrševanje kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kamor med drugim sodijo tudi prekrški ter kršitve finančnih, davčnih in drugih predpisov.

MIR mora na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj ter kriminalnih pojavov v okviru svojih pristojnosti zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati kazniva dejanja in druga kazniva ravnanja ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek,
- zagotoviti občasno fizično prisotnost redarja na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika izvrševanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in glede na varnostno oceno na področju preprečevanja kaznivih dejanj na območju občin in
- sodelovati s PP Rogaška Slatina, PP Šmarje pri Jelšah in drugimi organi pri akcijah in drugih organiziranih oblikah preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog.

Poleg navedenega imajo redarji na področju preprečevanja in odkrivanja kaznivih dejanj še naslednji dve obveznosti:

- redar sme oziroma »mora« na kraju kaznivega dejanja zadržati storilca, ki ga je zalotil pri storitvi kaznivega dejanja, in sicer do prihoda policije, vendar največ eno uro,
- redar je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo (lahko tudi državno tožilstvo), če pri opravljanju svojih nalog ugotovi, da se pripravlja, izvršuje ali je že izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

11.2.6 Naloge na področju varstva okolja

Varstvo okolja je zelo široko področje, v katerega je mogoče posegati z bagatelnimi dejanji in ravnanji, ki so varnostno manj problematična, lahko pa tudi s hujšimi oblikami takšnih ravnanj (množična naklepna poškodovanja, vandalizem, požigi ...). Največkrat se v okolje posega zaradi nastalih izrednih dogodkov kot so naravne nesreče (potresi, poplave, požari ...), prometne nesreče z »ekološkimi posledicami«, onesnaževanje okolja, poškodovanje zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter drugo.

Glede na navedeno mora MIR na področju varstva okolja zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati vse možne oblike poseganja v okolje ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek,
- zagotoviti občasno fizično prisotnost redarja na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika varstva okolja in tistih mestih, kjer pogosteje prihaja do nezakonitega in nedopustnega poseganja v okolje,

- storiti vse potrebno v okviru svojih pristojnosti za zmanjševanje posledic (škod, poškodb in izgub) nastalih zaradi naravnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov,
- sodelovati s PP Rogaška Slatina, PP Šmarje pri Jelšah in drugimi organi pristojnimi za varstvo okolja pri akcijah in drugih organiziranih oblikah zagotavljanja varstva okolja, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog in
- opravljati druge naloge na področju varstva okolja, s katerimi se dviguje stopnja varnosti na javnih prostorih in območjih občin.

11.2.7 Naloge v zvezi z volilnimi in referendumskimi kampanjami

Zakon o volilni in referendumski kampanji (Ur. l. RS, št. 41/2007, 103/2007-ZPolS-D, 105/2008 Odl. US, 11/2011, 28/2011 Odl. US) določa, da morajo organizatorji volilne in referendumske kampanje najkasneje v 15 dneh odstraniti vse svoje plakate in druge oglaševalske vsebine s plakatnih mest.

Po poteku navedenega roka lahko inšpekcija lokalne skupnosti ali redarska služba lokalne skupnosti odredi odstranitev plakatov na stroške volilne in referendumske kampanje in izreče globo.

11.3 Druge naloge MIR

Med druge naloge MIR lahko štejemo predvsem:

- naloge, določene v odlokih Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek,
- izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek,
- naloge na področju dinamičnega prometa,
- prostorski obseg izvajanja nalog,
- naloge povezane z drugimi področji dela in
- logistične in druge naloge MIR.

11.3.1 Naloge MIR po predpisih Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek

Za delovanje SOPV so ključnega pomena predvsem Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o cestah, Zakon o voznikih, Zakon o motornih vozilih, Zakon o prekrških, Zakon o lokalni samoupravi in občinski predpisi kot pravni akti s katerimi občine določajo pristojnosti medobčinskega redarstva.

Z Odlokom o ureditvi cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 31/2010) občina Rogaška Slatina ureja omejitve in prepovedi uporabe javnih prometnih površin, mirujoči promet, prisotnost živali v prometu, posebne storitve na prometnih površinah, odvoz nepravilno parkiranih, poškodovanih in zapuščenih vozil ter počitniških prikolic, priklenitev nepravilno parkiranih vozil, parkiranje koles, koles z motorjem in motornih

koles in postavitev in vzdrževanje zaščitnih ograj za pešce na nevarnih mestih. Nadzorni organ je po odloku organ, pristojen za področje nadzora ali urejanja prometa. To so občinski inšpektor, komunalni nadzornik in občinski redar. Na podlagi Odloka o komunalnem nadzorstvu in občinskem redarstvu v Občini Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 1/2001) občinski redar opravlja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili (mirujoči promet) in v zvezi s tem izvaja ukrepe, določene z zakonom in občinskimi predpisi. Če pri opravljanju nadzorstva mirujočega prometa občinski redar ugotovi, da je kršen predpis, ima pravico in dolžnost na vozilo namestiti obvestilo o prekršku, izreči mandatno kazen na kraju samem, izdati obvestilo o prekršku in plačilni nalog, odrediti odvoz nepravilno parkiranega vozila, ugotoviti istovetnost osebe v zvezi z opravljanjem nadzora in obveščati pristojne organe, če meni, da so potrebni ukrepi, za katere sam ni pristojen. Po Pravilniku o namestitvi in odstranitvi naprave oziroma lisic, ki prepreči odpeljati vozilo, za blokado nepravilno parkiranega vozila v Občini Rogaška Slatina, (Ur. l. RS, št. 72/2010), občinski redar tudi izda Odredbo za namestitvev in odstranitvev lisic za blokado nepravilno parkiranega vozila (predvsem vozila, ki so parkirana na parkirnih mestih, kjer je parkiranje s prometnim znakom izrecno prepovedano ter za nepravilno parkirana vozila na mestih, rezerviranih za invalide). Prav tako na podlagi Pravilnika o odstranjevanju nepravilno parkiranih, pokvarjenih, poškodovanih, zapuščenih oziroma dotrajanih vozil v Občini Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 72/2010), občinski redar izda odredbe za odstranitev vozil pooblaščenemu izvajalcu, ki odredbo izvede. O odvozu nepravilno parkiranega vozila uradna oseba obvesti Policijsko postajo Rogaška Slatina. Na področju varstva okolja Občina Rogaška Slatina ureja ukrepanje v primeru nepravilno odloženih odpadkov z Odlokom o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 91/2009). Če so na zemljišču v lasti občine ali države nezakonito odloženi komunalni odpadki, odredi občinska inšpekcija oz. občinska redarska služba izvajalcu javne službe njihovo odstranitev, ta pa jih mora odstraniti v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki na račun lastnika zemljišča, v primeru, da izvaja posest nad zemljiščem druga oseba, pa na račun osebe, ki izvaja posest. Tudi izvajanje določb in nadzor nad vzdrževanjem in varstvom javnih in drugih zelenih površin na območju Občine Rogaška Slatina opravlja občinski redar z namenom ohraniti zasnovo in funkcionalnost zelenih površin in ohraniti estetski videz in urejenost zelenih površin, ki jih je potrebno skrbno urejati, varovati in vzdrževati (Odlok o urejanju, vzdrževanju in varstvu javnih in drugih zelenih površin v Občini Rogaška Slatina, Ur. l. RS, št. 45/2003).

Z Odlokom o varnosti cestnega prometa v naseljih Občine Rogatec (Ur. l. RS, št. 7/2004) se zaradi zagotavljanja nemotenega in varnega prometa določajo pravila omejitve prometa, omejitve hitrosti, varnost pešcev, vrste javnih parkirnih prostorov in parkiranje ter drugi varnostni ukrepi. Nadzor in izvajanje pooblastil po Zakonu o pravilih varnosti cestnega prometa opravljata občinski redar in občinski inšpektor. Na podlagi Odloka o komunalnem nadzorstvu in občinskem redarstvu v Občini Rogatec (Ur. l. RS, št. 23/2004) občinski redar opravlja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili (mirujoči promet) in v zvezi s tem izvaja ukrepe, določene z zakonom in občinskimi predpisi. Če pri opravljanju nadzorstva mirujočega prometa občinski redar ugotovi, da je kršen predpis, ima pravico in dolžnost na vozilo namestiti obvestilo o prekršku, izreči mandatno kazen na kraju samem, izdati obvestilo o prekršku in plačilni nalog, odrediti odvoz nepravilno parkiranega vozila, ugotoviti istovetnost osebe v zvezi z opravljanjem nadzora in obveščati pristojne organe, če meni, da so potrebni ukrepi, za katere sam ni pristojen. Odlok o ravnanju z zapuščenimi vozili v Občini Rogatec (Ur. l. RS, št. 7/2004) ureja postopek in način odstranjevanja,

varovanje ter prodajo oziroma uničenje zapuščenih vozil, ki se nahajajo na javnih površinah v Občini Rogatec, za izvajanje teh določil pa je po odloku pristojen občinski redar. Tudi za ukrepanje v primeru nepravilno odloženih odpadkov na zemljišču v lasti občine ali države odredi občinska inšpekcija oz. občinska redarska služba izvajalcu javne službe njihovo odstranitev (Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Rogatec, Ur. l. RS, št. 98/2009 in Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Podčetrtek, Ur. l. RS, št. 7/2010). Nadzor nad urejanjem javnih površin ter izgledom naselij v občini Podčetrtek opravljajo pristojne inšpekcijske službe, policija in komunalni redar na podlagi Odloka o urejanju javnih površin ter o zunanjem izgledu naselij v Občini Podčetrtek (Ur. l. RS, št. 15/1998). Ta odlok ureja zunanji videz ter urejenost naselij, rejo živali v naseljih, urejanje, vzdrževanje in varovanje zelenih površin, ki so v lasti občanov, čiščenje javnih površin ter urejanje javnih poti in zelenih površin in varstvo pred hrupom.

Pri izvajanju navedenih nalog redar MIR po potrebi sodeluje s Policijsko postajo Rogaška Slatina, Policijsko postajo Šmarje pri Jelšah in drugimi organi in službami Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek.

11.3.2 Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek

ZPrCP v 15. členu daje občinskim redarjem neposredno pooblastilo za zagotavljanje varnega in neoviranega cestnega prometa na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter varstva cest in okolja na občinskih cestah. Med ostalimi pooblastili redar izvaja nadzor nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili ter izreka mandatne kazni v primeru, kadar je vozilo:

- na prehodu za pešce, pločniku ali v območju za pešce. Če je s predpisano prometno signalizacijo dovoljeno parkiranje na pločniku, mora biti za pešce zagotovljen najmanj 1,60 m širok del pločnika, ki ne sme mejiti na vozišče;
- na prehodu za kolesarje;
- na razdalji manj kot 5 m pred prehodom za pešce ali kolesarje. Če so na vozišču pred prehodom označena parkirna mesta, mora biti prepoved iz te točke označena s predpisano označbo na vozišču;
- na kolesarski stezi, kolesarski poti, pešpoti ali kolesarskem pasu;
- na prehodu ceste čez železniško progo in na razdalji manj kot 15 m od najbližje železniške tirnice;
- na križišču in na razdalji manj kot 15 m od najbližjega roba prečnega vozišča pred križiščem, razen če je drugače določeno s predpisano prometno signalizacijo;
- v predoru, galeriji ali podvozu ter na viaduktu, mostu ali nadvozu;
- na zaznamovanem mestu na vozišču ali na zaznamovani niši, ki je rezervirana za avtobuse ali avtotaksi vozila. Zaradi vstopa ali izstopa potnika je dovoljena ustavitve na postajališču, ki je zunaj vozišča, če s tem ni oviran javni prevoz potnikov v cestnem prometu;
- na ozkem ali nepreglednem delu ceste (v ovinku, pod vrhom klanca ipd.);

- na delu ceste, kjer bi bil prost prehod, med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in neprekinjeno ločilno črto ali usmerjevalnim poljem na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti, širok manj kot 3 m;
- na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni znak;
- na vozišču v naselju, kjer poteka dvosmerni promet in ločilne črte niso vrisane;
- na vozišču ceste zunaj naselja;
- na smernem vozišču ceste v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi;
- na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil ali niso namenjene prometu tovrstnih vozil (npr. cestno telo, cestni otok, odstavní ločilni in robni pas, bankina itd.);
- na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu ali onemogočilo dovoz na dvorišče stavbe, do garaže, skladiščnega prostora ali drugega podobnega objekta ali do zasebnega zemljišča. Dovoz na dvorišče, v objekt ali k objektu, pred katerim je prepovedana ustavitve ali parkiranje, mora biti na vhodu označen s predpisano prometno signalizacijo, če pa so na vozišču pri vhodu označena parkirna mesta, pa tudi s predpisano označbo na vozišču;
- na označenem parkirnem prostoru za invalide, razen za osebe iz prvega odstavka 66. člena tega zakona;
- na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom;
- nad priključkom za vodovodno omrežje (hidrant). Prepoved iz te točke mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo;
- v območju umirjenega prometa, razen, kjer je izrecno dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo.

11.3.3 Naloge redarja na področju dinamičnega prometa

ZPrCP na področju dinamičnega prometa določa dve pomembni pristojnosti redarjev, ki se nanašata na določilo, da:

- občinski redarji izvajajo nadzor zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter varstva cest in okolja na občinskih cestah in
- izvajajo nadzor nad upoštevanjem najvišje dovoljene hitrosti (46. člen) in najvišje dovoljene hitrosti za posamezne vrste vozil (47. člen). Občinski redarji izvajajo nadzor nad omenjenima členoma izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, pri tem pa nimajo pravice ustaviti voznika.

Poleg omenjenih določil lahko občinski redar tudi prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo, nadzira pravilno vožnjo z vozilom po cesti in vožnjo z vozilom na prehodu za pešce.

Pri izvajanju navedenih nalog redarji MOR po potrebi sodelujejo s PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah ter drugimi organi in službami občin.

11.3.4 Prostorski obseg izvajanja nalog MIR

Z realnim pogledom na prostorsko zaokroženost občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek ter s predpostavko, da je intenziteta nadzora določena predvsem na območja v centru mest, se okolico mest pokriva predvsem na podlagi ugotavljanja potreb, sporočanja ter zbiranja obvestil. Tako je prostorski obseg dela redarja MIR vezan predvsem na center ter občasno tudi na okolico Rogaške Slatine, Rogatca in Podčetrka.

Takšno odločitev utemeljujejo tudi uradni podatki o obsegu dela na nekaterih področjih občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek, kar je razvidno iz Ocene varnostnih razmer na območju občin.

11.3.5 Naloge redarja povezane z drugimi področji dela

Pri nalogah, ki so povezane z drugimi področji dela, gre za preprečevanje kršitev predpisov, za katere izvajanje in nadzorovanje ni pristojno MOR. Ne glede na to pa gre za kršitve predpisov, ko lahko redar s preventivnimi in drugimi oblikami izvajanja nalog, v okviru svojih pristojnosti, ukrepa tako, da kršilce opozarja na kršitve in o tem obvešča pristojne lokalne in državne organe ter službe.

V to kategorijo predpisov sodijo tisti zakonski in podzakonski predpisi, za izvrševanje katerih so pristojni drugi organi in službe, redar pa lahko ob kršitvah teh predpisov izreka opozorila in podatke o kršitvah in kršilcih sporoča pristojnim organom in službam, ki lahko kasneje ustrezno ukrepajo v skladu s svojimi pristojnostmi ter vplivajo na preprečevanje oziroma odpravljanje takšnih kršitev.

11.3.6 Logistične in druge naloge MIR

V okviru vrste in obsega nalog MIR so bile do sedaj predstavljene predvsem operativne naloge MIR in naloge redarja oziroma PUO MIR.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarja na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja MIR ter pripravo konkretnih načrtov za odzivanje na kršitve in preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kvaliteto življenja in dela v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek.

Prav zaradi tega je v MIR v organizacijskem in vsebinskem smislu vzpostavljena ustrezna logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu in delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora je namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Glede na to, da je prekrškovni postopek kompleksen in sestavljen iz različnih vej obdelave, je MIR pri posodabljanju dela izhajalo iz nekaterih temeljnih izhodišč in usmeritev Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek, in sicer:

- povečati strokovnost dela,

- zagotoviti takšno tehnologijo, ki bo, ne glede na količino podatkov, časovno sposobna njihove obdelave (pri tem se je upoštevalo predvsem zakonite roke),
- zmanjšati čas administrativnega dela redarja,
- zmanjšati število napak v procesu dela in
- znižati stroške pri obdelavi podatkov, zlasti pa pri vodenju prekrškovnih postopkov.

Za izvedbo zastavljenih temeljnih izhodišč in usmeritev občin je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljeni informacijske in druge programe za kvalitetno in učinkovito delo MIR, seveda v skladu z razvojem informacijskih in drugih tehnologij v svetu.

12 NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJA MIR

12.1 Splošno o izvajanju zakonskih pooblastil redarja

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, ki so določene zakonom in občinskimi predpisi. Takšna upravičenja oziroma posebne pravice niso zgolj pravice, temveč največkrat istočasno predstavljajo tudi dolžnosti, saj zakonodajalec od tistega, ki ima pooblastila zahteva, da jih tudi mora uporabiti ob pogojih, ki jih določa zakon in na način, ki je določen v zakonu in podzakonskih aktih.

Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali pa morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvršiti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih določenih z zakonom in način, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja kako pravno dejanje.

ZP-1 določa, da o prekrških odločajo prekrškovni organi, katerih del so tudi pooblaščenice uradne osebe občinskih redarstev, s čimer je občinskemu redarjem dano pooblastilo, da odločajo o prekrških v postopku s plačilnim nalogom in hitrem postopku z odločbo, v ZORed pa so določena tista pooblastila, s katerimi je redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine.

Glede na predpise lahko uporabljajo naslednje ukrepe:

- opozorilo,
- ustno odredbo,
- ugotavljanje istovetnosti,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- fizično silo ter sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

12.2 Opozorilo

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe ZNPPol (prej-ZPol) in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

ZNPPol v 38. členu določa, da smejo policisti opozoriti fizične in pravne osebe ter državne organe na okoliščine, ravnanja ali opustitev ravnanj, ki ogrožajo ali bi lahko ogrožale javni red, življenje, osebno varnost ali premoženje.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja.

Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo opozorilo ločiti od pooblastila ukaz, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi ZORed. Tako lahko redar pooblastilo opozorilo uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče redar na podlagi določil ZORed, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo redarji možnost izreka opozorila tudi po ZP-I, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

12.3 Ustna odredba

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu ZORed, ki določa, da z ustno odredbo redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti redarstva. Z odredbo se zahteva, da mora kdo kaj storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo izrekanja ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb 39. člena ZNPPol, ki določa, da z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko redar uspešno

opravi nalogo iz svoje pristojnosti in s tem poskrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

12.4 Ugotavljanje istovetnosti

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja istovetnosti. Ugotavljanje istovetnosti je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje ali za katero se misli, da je. To opravilo je v policiji znano kot legitimiranje, to pa je uradno dejanje, s katerim policisti, smiselno pa tudi redarji, ugotavljajo istovetnost in osebne podatke svojih oseb v postopku.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje istovetnosti opredeljeno v 12. členu ZORed, ki določa, da redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženja, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost oseb se ugotavlja na podlagi vpogleda v osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, ki je opremljena s fotografijo in ki jo je izdal državni organ. Istovetnost je mogoče ugotavljati tudi na podlagi tuje potne listine ali druge javne listine, ki je opremljena s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost ali na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti. Če redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Redar lahko pri opravljanju nalog zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zahteva od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

12.5 Varnostni pregled osebe

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda, uporabljajo določbe ZNPPol in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega, morajo redarji pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“, poznati vsebino enakega pooblastila iz ZNPPol, ki v 51. členu določa, da smejo policisti pri opravljanju policijskih nalog opraviti varnostni pregled osebe, če je glede na okoliščine mogoče pričakovati njen napad ali samopoškodbo. Pod istimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi redarji. Iz navedenega torej izhaja, da lahko pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Varnostni pregled obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer policisti (beri: redarji) ugotavljajo, ali je oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s sabo druge nevarne predmete ali snovi. Pri varnostnem pregledu osebe

policisti z rokami pretipajo njena oblačila, rokavice, pokrivalo in lase ter pregledajo obutev. Varnostni pregled osebe ne obsega telesnega pregleda niti osebne preiskave. Pri varnostnem pregledu stvari policisti pregledajo predmete, ki jih ima oseba pri sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti ali snovi.

Policisti lahko opravijo varnostni pregled prevoznega sredstva, ki je v neposredni bližini in dostopen osebi, ki jo varnostno pregledujejo, pregledajo njegovo notranjost, prtljažnik in druge prostore za prtljago ali opremo vozila. Pri tem ne smejo pregledovati skritih delov vozila.

Pred namestitvijo osebe v prostor za pridržanje policisti opravijo podrobnejši varnostni pregled osebe. Pri tem podrobneje pretipajo in pregledajo predvsem notranjost obuval, žepe, notranje dele in prikrita mesta oblačil ali pokrival, ki jih ni mogoče pregledati z otipom, vanje pa je mogoče skriti manjše nevarne predmete ali snovi. Če je potrebno, smejo zahtevati, da oseba posamezna vrhnja oblačila sleče, da jih podrobneje pregledajo. Pri tem policisti podrobno pregledajo tudi vsebino stvari, ki jih ima oseba pri sebi oziroma s sabo. Varnostni pregled osebe mora opraviti oseba istega spola, razen če varnostnega pregleda ni mogoče odložiti. Pri varnostnem pregledu smejo policisti uporabljati tehnična sredstva ali službenega psa za iskanje eksplozivnih in drugih nevarnih sredstev ali snovi. Če policisti pri varnostnem pregledu otipajo oziroma odkrijejo orožje, nevaren predmet ali snov, to ne glede na mesto najdbe odvzamejo, osebi pa vrnejo po koncu policijskega postopka, razen če ne najdejo predmeta, ki mora biti zasežen po zakonu, ki ureja kazenski postopek, zakonu, ki ureja postopek o prekrških, ali po drugem zakonu. V takih primerih policisti po varnostnem pregledu nadaljujejo postopek po teh predpisih.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po ZNPPol obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila varnostnega pregleda določen s podzakonskim predpisom, ki ga predpiše minister pristojen za notranje zadeve, po pridobitvi predhodnega mnenja Varuha človekovih pravic.

12.6 Zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja storilca na kraju prekrška ali kaznivega dejanja. V 13. členu ZORed pa je določeno, da sme redar na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdalj eno uro.

Ukrep je podoben policijskemu ukrepu omejitve gibanja na določenem prostoru, ki pomeni prepoved zapustitve določenega prostora oziroma območja do prihoda policije. Tudi s tem ukrepom se posega v človekove pravice in temeljne svoboščine kot smo omenili pri drugih ukrepih. Ukrep zadržanja oseb do prihoda policije lahko izvršijo redarji proti storilcu prekrška in proti osebi, ki je bila zalotena pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca, do prihoda policije. Takšna dikcija je povzeta po Zakonu o kazenskem postopku, ki določa, da tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost, s tem, da ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku oziroma policiji.

Po ZORed sme redar zadržati do prihoda policije le tistega, ki ga zaloti pri storitvi prekrška ali pri izvrševanju kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca. Takšno zadržanje sme glede na 13. člen ZORed trajati najdalj eno uro. S tem zakonodajalec ne zavezuje le redarja, temveč tudi policijo, da le-ta storilca tudi prevzame čim prej. Zalotitev redarja pomeni tudi zasledovanje osebe, če ta ob zalotitvi pobegne s kraja, kjer je bila zalotena, do kraja, na katerem ji redar pobeg onemogoči in jo od tega trenutka dalje zadrži do prihoda policije.

V vseh drugih primerih, ko storilec izvrši kaznivo dejanje oziroma kaznivo ravnanje ali kako drugače ogroža varnost ljudi ali premoženja, sme redar ukrepati v skladu z zakonom in uporabiti druge ukrepe, ki jih ima na voljo, seveda le v skladu z zakonom in če so izpolnjeni vsi pogoji.

Ob zadržanju osebe do prihoda policije mora redar ugotoviti njeno istovetnost in pridobiti podatke o zadržani osebi in sicer:

- osebno ime, rojstne podatke, naslov stalnega ali začasnega prebivališča zadržane osebe,
- razlog zadržanja,
- čas in kraj zadržanja,
- čas obveščanja policije in čas predaje zadržane osebe policiji,
- morebitne telesne poškodbe in uporabo sredstev za vklepanje.

Če so podani razlogi, zaradi katerih redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe ali bi bilo nevarno, da na kraju zadržanja ugotavlja istovetnost zadržane osebe, sme redar z ugotavljanjem istovetnosti in pridobivanjem zgoraj navedenih podatkov počakati do prihoda policije.

Pri izvajanju tega pooblastila je potrebno omeniti, da je s pooblastilom zadržanja storilca prekrška in kaznivega dejanja neposredno povezano pooblastilo izrekanja ustne odredbe. Da bi se zagotovila jasna opredelitev med posameznimi dejanji oziroma fazami izvajanja postopka redarja je nujno, da se ga poveže s pooblastilom izdajanja ustne odredbe, s katero se storilcu jasno pove oziroma odredili zadržanje. Od izrečene odredbe dalje pa teče tudi enourni rok, ki ga ima redar na voljo za izvajanje pooblastila zadržanja.

Zakon o kazenskem postopku določa v 160. členu, da sme tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, vsakdo vzeti prostost. Osebo, ki ji je bila na tej osnovi vzeta prostost se mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ni mogoče storiti, pa je potrebno o tem takoj obvestiti nekoga od teh organov.

12.7 Zaseg predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti

ZORed določa, da imajo redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe ZNPPol in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. ZNPPol določa v 46. členu, da smejo policisti pri opravljanju policijskih nalog zaseči predmete, primerne za napad ali samopoškodbo ter tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja.

Policisti (beri: redarji) predmet zasežejo tako, da ne povzročijo nepotrebne škode. Za zasežene predmete izdajo osebi potrdilo o zasegu. Do izdaje potrdila mora biti

predmet pod vidnim nadzorom osebe, ki ji je bil predmet zasežen, ali v zapečatenem ovoju.

Predmete morajo policisti izročiti pristojnemu organu, pri katerem poteka nadaljnji postopek. Če zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, morajo predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete ali predmete, ki jih je po zakonu treba odvzeti.

Nevaren predmet ali predmet, ki ga je bilo po zakonu treba odvzeti in ki ni bil vrnjen osebi, morajo policisti komisijsko uničiti ali odstopiti subjektu, ki je pristojen za njegovo uničenje, ter o tem napisati zapisnik. O uničenju policisti obvestijo osebo, ki ji je bil predmet zasežen.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila zasega predmetov določen s podzakonskim predpisom, ki ga predpiše minister po pridobitvi predhodnega mnenja Varuha človekovih pravic.

ZP-1 določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki je storilec prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

Tudi z zakonom, ki določa prekršek, se sme določiti odvzem predmetov. Pri odvzemu predmetov po navedenih zakonih morajo biti redarji še posebej pozorni na to, kakšni pogoji so določeni za odvzem. Bistveno je, kaj je določeno. Ali se morajo, ali se lahko, odvzamejo oziroma zasežejo.

ZJRM-1 določa, da lahko redar zaseže brez odločbe pristojnega organa acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi. ZPrCP določa, da lahko redar odvzame neupravičeno uporabljeno parkirno karto.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške, za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

13 NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

13.1 Splošno o načinu uporabe prisilnih sredstev

ZORed v 1. odstavku 10. člena določa, da ima redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe zakona in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, če Zakon o občinskem redarstvu ne določa drugače. V nadaljevanju pa navedeni zakon določa, da sme redar uporabiti sledeča prisilna sredstva:

- fizično silo,
- sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

Fizično silo in plinski razpršilec sme redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada, sredstva za vklepanje in vezanje pa zoper osebo, ki jo sme v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

13.2 Uporaba fizične oziroma telesne sile

Fizična sila je, glede na ZORed, skrajni ukrep redarja, ki ga lahko uporabi le, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada. Kot je razvidno, je pogoj za uporabo fizične sile zelo natančno opredeljen, zakon pa ne opredeljuje kaj sodi v okvir uporabe fizične sile. To opredeljuje ZNPPol, ki določa, da smejo policisti (beri: redarji) uporabiti telesno silo, če ne morejo drugače obvladati upiranja osebe, odvrniti napada ali preprečiti samopoškodbe osebe. Za uporabo telesne sile se šteje neposredna uporaba sile policistov s strokovnimi prijemi, udarci in meti, strokovni pritiski, individualna ali skupinska uporaba telesne sile za potiskanje, odiranje, prenašanje ali razdvajanje oseb. Za uporabo telesne sile se šteje tudi, če policisti pri individualni ali skupinski uporabi telesne sile uporabijo ščit za potiskanje, odiranje ali razdvajanje oseb ali palico za izvedbo strokovnih prijemov, pritiskov, potiskanje, odiranje, prenašanje ali razdvajanje oseb. Za obvladovanje pasivnega upiranja policisti uporabijo udarce in mete le, če ugotovijo, da s strokovnimi prijemi ali z uporabo telesne sile iz drugega odstavka tega člena ne bodo dosegli namena uporabe.

Glede na navedeno in določilo 10. člena ZORed, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabijo določbe zakona in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, se za uporabo fizične oziroma telesne sile štejejo strokovni prijemi, udarci in meti. Za uporabo telesne sile se štejejo tudi strokovni pritiski, individualna ali skupinska uporaba telesne sile za potiskanje, odiranje, prenašanje ali razdvajanje oseb. Za uporabo telesne sile se šteje tudi, če policisti pri individualni ali skupinski uporabi telesne sile uporabijo ščit za potiskanje, odiranje ali razdvajanje oseb ali palico za izvedbo strokovnih prijemov, pritiskov, potiskanje, odiranje, prenašanje ali razdvajanje oseb. Za obvladovanje pasivnega upiranja policisti uporabijo udarce in mete le, če ugotovijo, da s strokovnimi prijemi ali z uporabo telesne sile ne bodo dosegli namena uporabe.

Pri fizični sili je potrebno poudariti, da se sme fizična sila uporabiti samo strokovno. To seveda pomeni, da morajo biti redarji za to ustrezno usposobljeni in izurjeni. O uporabi fizične sile zato ni mogoče govoriti pri nestrokovnih udarcih, klofutah, brcah in podobnem. Dejstvo je, da zakonodajalec uvršča redarje med tiste osebe, ki smejo pri opravljanju svojih nalog uporabiti tudi silo, torej fizično silo. To je dopustno le nekaterim, ki jih mora zakon vselej izrecno določiti, kar pomeni, da se tisti, proti kateremu redar uporabi fizično silo, zoper to silo ne sme upreti oziroma upirati. Torej se nima pravice sklicevati na silobran, da se brani, da odvrča protipravni napad, ker fizična sila, ki jo uporabi redar, ni protipravni napad, ni protipravno dejanje, temveč pravno oziroma zakonito dejanje oziroma ravnanje redarja.

Redar ima torej pravico, da uporabi fizično silo z namenom, da zagotovi izvršitev svoje naloge oziroma ukrepa, ki ga je dolžan izvršiti. Pri tem gre v prvi vrsti za uporabo fizične sile, ki jo poznamo kot prisilno sredstvo, ki ga sme uporabiti policist. Ob dosledni uporabi pravil, ki veljajo za policiste, bi to pomenilo, da morajo tudi redarji najprej uporabiti strokovne prijeme, nato strokovne mete in strokovne udarce.

To za redarja pomeni, da mora, če je glede na okoliščine dopustno uporabiti različne oblike fizične sile, uporabiti najprej strokovni prijem in šele, ko ugotovi, da s strokovnimi prijemi ne bo dosegel zakonitega namena, lahko uporabi strokovne udarce in mete. To seveda velja samo takrat, ko redar uporabi fizično silo zato, da odvrne od sebe ali koga drugega istočasni protipravni napad.

Pred uporabo fizične sile mora redar skrbno in preudarno oceniti okoliščine in razloge za njeno uporabo ter opozoriti osebo, da se z upoštevanjem njegovih zahtev izogne posledicam. Tako bo v konkretnem primeru redar izrekel opozorilo na primer na naslednji način: zahtevam, da prenehate s kršitvijo javnega reda in miru, ali zahtevam, da prenehate groziti, ali zahtevam, da prenehate z napadom.

Redar je dolžan uporabljati fizično silo tudi tako, da z najmanjšimi posledicami doseže zakoniti namen, z uporabo pa mora prenehati takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila fizična sila uporabljena, ali ob ugotovitvi, da zakonitega namena na ta način ni mogoče uresničiti. Če redar pri uporabi fizične sile osebe telesno poškoduje, je dolžan poskrbeti, da takšna oseba čim prej dobi medicinsko pomoč, o tem pa mora obvestiti vodjo MOR in ravnati v skladu s 16. členom ZORed.

13.3 Sredstva za vklepanje in vezanje

Sredstva za vklepanje in vezanje lahko redar v skladu z 2. odstavkom 14. člena ZORed uporabi zoper osebo, ki jo sme v skladu tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Namen teh sredstev je, da se osebi oziroma kršitelju onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje redarja zavezuje, da uporablja sredstva za vklepanje in vezanje zakonito ter strokovno. Ta ukrep je časovno omejen do prihoda policije in na omejitve, da ne sme trajati več kot eno uro.

Med sredstva za vklepanje in vezanje lahko pri policistih štejemo lisice, plastično zatego, vrvico in druga primerna sredstva. Uporaba drugih primernih sredstev za vezanje je načeloma dovoljena samo, če policist nima pri sebi katerega od naštetih sredstev za vklepanje in vezanje. Druga sredstva, primerna za vezanje, so lahko hlačni ali drugi pas, kravata, primerne čvrste in raztegljive nogavice, čvrste in močne vezalke, gumijasti trak ali lepilni trak in temu primerna sredstva. Pri uporabi vseh sredstev za vklepanje in vezanje velja osnovno načelo, da je potrebno, kolikor je le mogoče, spoštovati človekovo dostojanstvo.

Redar mora paziti na to, da osebam, ki jih vklepe ali zveže, ne prizadene nepotrebnih poškodb, predvsem pa mora paziti na to, da ne zaustavlja pretoka (cirkulacije) krvi na okončinah, kjer izvaja vklepanje oziroma »vezanje«. O uporabi sredstev za vklepanje mora redar ustrezne podatke o tem vnesti v poročilo o uporabi sredstev za vklepanje ali vezanje in ga predložiti vodji MIR.

13.4 Plinski razpršilec

Ob upoštevanju določb 10. člena ZORed, ki določa uporabo »plinskega razpršilca« kot uporabo prisilnega sredstva, je potrebno poznati tudi določbe ZNPPol, ki v zvezi navedenega prisilnega sredstva določajo, da lahko plinski razpršilec policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti

javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeti, privedi ali ji odvzeti prostost, kot tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad na sebe ali koga drugega.

Za redarja pa ZORed v 14. členu določa, da lahko plinski razpršilec uporabi samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Kaj se šteje za uporabo plinskega razpršilca podrobneje določa podzakonski predpis, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi mere varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora redar pred njihovo uporabo prepričati na kakšni osnovi deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzilnega plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenske in drugih vrst pekoče paprike (t.i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, solzenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi navedenih učinkov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je pred tem izvajal. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in mu nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega redar nima, je osebi potrebno sprati obraz in oči s hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca preneha delovati po približno 30 minutah, v kolikor se oči spira z vodo. Oči se izpira izključno s čisto vodo.

13.5 Obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji MIR oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil je smiselno, da poročilo redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je oseba zoper katero je redar uporabil prisilno sredstvo, v postopku telesno poškodovana, ji mora redar nuditi nujno pomoč in ji v najkrajšem možnem času zagotoviti ustrezno medicinsko pomoč. V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja MIR dolžan nemudoma oziroma takoj obvestiti župana Občine Rogaška Slatina in župana občine, na katerega območju je bila povzročena telesna poškodba ali smrt (Rogatec oz. Podčetrtek).

V obvestilu županu mora vodja MIR navesti podatke o osebi, razlogu, času in kraju

zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrste uporabljenega prisilnega sredstva ter podatke o drugih okoliščinah in dejstvih, ki so pomembna za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja redarja MIR.

13.6 Ocenjevanje uporabe prisilnih sredstev

Na podlagi poročila vodja MIR ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja redarja. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti. V primeru da je uporaba prisilnih sredstev imela za posledico telesno poškodbo ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja redarja opravi komisija, ki jo imenuje župan Občine Rogaška Slatina. Župan mora imenovati neodvisno, največ petčlansko komisijo, za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanj MIR. V komisiji morajo biti direktor občinske uprave, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Navedena komisija obravnava tudi pritožbe zoper delo MIR, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih MIR, kadar oceni, da je to potrebno. Komisija lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če oceni, daje takšno sodelovanje potrebno in pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

13.7 Odločanje o pritožbah zoper postopek redarja MIR

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu občine Rogaška Slatina, občine Rogatec oz. občine Podčetrtek. Glede na ZORed mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo. Župana občine Rogatec ali Podčetrtek pa morata o ugotovitvah in ukrepih obvestiti tudi župana Občine Rogaška Slatina, kot župana sedežne občine MIR.

13.8 Disciplinska in druga odgovornost redarjev

Pri svojem delu so redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z ZORed ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

14 SISTEM DELA REDARJA MIR

14.1 Razpored in odprava na delo

Delo redarja MIR se načrtuje z mesečnim in tedenskim razporedom dela. V slednjem se konkretizira posamezne naloge redarja in območje njihovega delovanja.

Redar MIR ima pred nastopom službe odpravo na delo, in sicer se na odpravi določi oziroma konkretizira naloge, ki jih mora opraviti določenega dne. Prav tako se redarju določijo območja nadzora in se ga seznanijo s posebnostmi na njih. Območja nadzora so lahko razdeljena na cone, ki zajemajo posamezne sklope ulic ali zaokrožena območja.

Način dela redarja je tudi intervencijski, kar pomeni, da reagira na podlagi obvestil občanov in pristojnih organov in služb, kjer gre predvsem za izvajanje konkretnih pooblastil, ki jih ima redar. Seveda pa redarji izvajajo svoje naloge na podlagi delovnih nalog in lastne zaznave kršitev za katere so pristojni. Prav slednje pa se največkrat nanaša na izdajanje obvestil o prekršku.

14.2 Naloge v zvezi s prekrškovnim postopkom

Naloge v zvezi s prekrškovnim postopkom so vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (odločbe, sklepi, pozivi ipd.) in vodenje predpisanih evidenc o izrečenih ukrepih v zvezi s prekrškovnim postopkom.

15 SODELOVANJE MIR S POLICIJSKO POSTAJO ROGAŠKA SLATINA IN POLICIJSKO POSTAJO ŠMARJE PRI JELŠAH

MIR že po naravi dela ter glede na svoja pooblastila in obseg nalog sodeluje s PP Rogaška Slatina, ki deluje na območju občine Rogaška Slatina in občine Rogatec, PP Šmarje pri Jelšah, ki deluje na območju občine Podčetrtek ter s Postajo mejne policije Rogatec. To sodelovanje je nujno potrebno zaradi celovitega zagotavljanja varnosti na območju občin.

Prav zaradi tega je skrb za varnost in kakovost življenja ter dela občanov in skrb za dvig stopnje varnosti javnega prostora v občinah tako pomembna, da je na področju zagotavljanja varnosti nujno potrebno usklajeno delovanje vseh varnostnih subjektov, ki v občinah skrbijo za javno varnost in javni red. V ta namen je **priloga Skupnega občinskega programa varnosti** Občine Rogaška Slatina, Občine Rogatec in Občine Podčetrtek tudi **pisni dogovor med Občino Rogaška Slatina, Občino Rogatec, Občino Podčetrtek in PP Rogaška Slatina ter PP Šmarje pri Jelšah.**

Sodelovanje s PP Rogaška Slatina, ki deluje na območju občine Rogaška Slatina in občine Rogatec, sodelovanje s PP Šmarje pri Jelšah, ki deluje na območju občine Podčetrtek, ter sodelovanje s policisti na terenu je opredeljeno v 11. poglavju tega SOPV, v katerem so naloge redarja MIR opredeljene glede na vrsto in obseg nalog. Pri tem je sodelovanje s PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah (policisti) opredeljeno zelo konkretno po posameznih vsebinskih področjih, in sicer za:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- naloge na področju varstva okolja in
- za druge naloge MIR.

V navedenem poglavju je sodelovanje opredeljeno tudi prostorsko (v naseljih, javnih poteh, zgradbah in objektih naravne in kulturne dediščine ...) in časovno (prazniki, vnaprej planirane velike prireditve, ob planiranih akcijah s policijo ...). Časovno in prostorsko sodelovanje pa se planira tudi sprotno, glede na varnostne potrebe, izhajajoče iz konkretnih varnostnih razmer v posamezni občini.

16 SODELOVANJE MIR Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIJH OBČIN

ZORed in drugi predpisi, ki redarstvom ter redarjem določajo pravice in dolžnosti oziroma pooblastila ter jim nalagajo določene obveznosti temeljijo na predpostavki, da je zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine, ne le skrb redarstva in drugih organov in služb občine, temveč tudi države s svojimi organi in službami.

Iz tega razloga je zakon zelo jasen glede razmejevanja pristojnosti med redarstvi in drugimi državnimi in lokalnimi organi ter službami, ki v okviru svojih pristojnosti izvajajo varnostne naloge. Zato so tudi v Skupnem občinskem programu varnosti zajeti določeni dogovori o sodelovanju med navedenimi organi.

Zelo pomembno pa je sodelovanje MIR z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin. To sodelovanje je izredno pomembno pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda, saj ogrožanje varnosti ljudi in premoženja, varnosti cestnega prometa, varnosti javnega reda in miru ter varnosti drugih vrednot, ne pozna državnih meja, kaj šele občinskih meja.

Zato je zelo pomembno, da sosednje občine ter občine Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek samostojno in preko MIR vzpostavijo takšno sodelovanje med občinami in redarstvi, ki zagotavlja uspešno zoperstavljanje vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na tem širšem območju in na mejnih območjih občin. To sodelovanje mora temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in

- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

Ne glede na navedeno bo MIR sprejelo pisni dogovor o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin. Pisni dogovor je priloga Skupnemu občinskemu programu varnosti.

17 POVEZANOST MIR Z DEŽURNO SLUŽBO POLICIJSKE POSTAJE ROGAŠKA SLATINA, POLICIJSKE POSTAJE ŠMARJE PRI JELŠAH IN REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

V skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami so pristojni organi občin na področju zaščite, reševanja in pomoči, župani občin in poveljniki civilne zaščite v občinah.

Veljavni način obveščanja navedenih organov ob naravnih in drugih nesrečah je tak, da tisti, ki obvešča, pokliče regijski center za obveščanje (112). Ta nato po seznamu odgovornih oseb občine za obveščanje ob naravnih in drugih nesrečah obvesti pristojne v občini – po prioritetenem vrstnem redu do prvega, s katerim vzpostavi kontakt. Ta naprej obvesti druge pristojne organe občine, vključno s Skupnim organom občinske uprave za Civilno zaščito in požarno varnost in MIR. S tem se šteje, da so pristojni organi občine obveščeni v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Skupni organ občinske uprave za Civilno zaščito in požarno varnost v nadaljevanju izvede aktivnosti v skladu s svojimi pristojnostmi in po presoji obvešča poveljnika civilne zaščite občine, župana občine in vodjo MIR.

Poveljnika Civilne zaščite občine (v primeru nedosegljivosti njegovega namestnika) in Skupni organ občinske uprave za Civilno zaščito in požarno varnost je praviloma potrebno obvestiti o vseh požarih in drugih nesrečah, pri katerih:

- je potrebno posredovanje treh ali več enot javnih gasilskih služb,
- je ali bi utegnil biti potreben umik ljudi iz objekta,
- je prišlo do poškodbe pripadnika katerekoli reševalne službe,
- je potrebna evakuacija in namestitvev ljudi,
- je potrebno zagotavljati osnovne življenjske pogoje,
- je potrebno alarmiranje ogroženih ljudi ali je to bilo izvedeno,
- je požar v javnih objektih (vzgoja, izobraževanje, zdravstvo, uprava, objekti z velikim številom ljudi),
- v drugih primerih po oceni Republiškega centra za obveščanje.

V primeru dvoma, ali je poveljnika Civilne zaščite občine in Skupni organ občinske uprave za Civilno zaščito in požarno varnost potrebno obvestiti ali ne, se obveščanje izvede. S tem, ko je obvestilo predano bodisi Poveljniku Civilne zaščite občine, bodisi njegovemu namestniku ali predstavniku Skupnega organa občinske uprave za Civilno zaščito in požarno varnost, se šteje da je obveščen pristojni organ občine (župan, vodja MIR itd.).

Način sodelovanja in obveščanja med PP Rogaška Slatina, PP Šmarje pri Jelšah in MIR je določen v **prilogi »Pisni dogovor med Občino Rogaška Slatina, Občino Rogatec, Občino Podčetrtek ter Policijsko postajo Rogaška Slatina in Policijsko postajo Šmarje pri Jelšah«.**

Način sodelovanja in obveščanja med PP Rogaška Slatina, PP Šmarje pri Jelšah in MIR je določen v prilogi »Pisni dogovor med Občino Rogaška Slatina, Občino Rogatec, Občino Podčetrtek ter Policijsko postajo Rogaška Slatina in Policijsko postajo Šmarje pri Jelšah«.

18 SODELOVANJE MIR V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Osnovno načelo sodelovanja vseh oddelkov in služb v občini Rogaška Slatina, občini Rogatec in občini Podčetrtek v sistemu zaščite in reševanja je, da le ti opravljajo enake naloge, kot je to določeno z aktom o organizaciji in sistemizaciji. Iz tega izhaja, da mora redar MIR v primeru naravnih in drugih nesreč skrbeti za javno varnost in javni red, in sicer mora:

- vzpostavljati javni red in mir,
- zagotavljati varen in neoviran cestni promet,
- zagotoviti varovanje javnega premoženja in
- sodelovati pri zbiranju informacij o posledicah oziroma vzpostavljanju ocene posledic nesreče, takoj po nesreči.

Posebno navodilo za ukrepanje občinskih redarjev MIR ob izrednih dogodkih ne obstaja. Po nekaterih ocenah poseben akt ni potreben, ker se aktivnosti odvijajo v okviru pristojnosti, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Usklajevalno telo v sistemu zaščite in reševanja pa je Štab civilne zaščite v občinah.

Posebno navodilo za ukrepanje redarja MIR ob izrednih dogodkih je izdelano in je priloga SOPV. Prav tako je v prilogi tudi Protokol o sodelovanju MIR v občinskem sistemu za zaščito in reševanje.

19 NAČINI SODELOVANJA MIR IN VARNOSTNIKOV ZASEBNO VARNOSTNIH DRUŽB

Zasebno varovanje je varovanje ljudi in premoženja, ki ga ne zagotavlja država in ga kot pridobitno gospodarsko dejavnost opravljajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki oziroma zasebno varnostne družbe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju (Ur. l. RS, št. 17/2011) in zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Zasebno varovanje kot dejavnost se lahko opravlja v naslednjih oblikah:

- varovanje oseb,
- varovanje ljudi in premoženja,
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk,
- varovanje javnih zbiranj,
- varovanje prirediteljev v gostinskih lokalih
- upravljanje z varnostno-nadzornim centrom,
- načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Zgoraj naštete dejavnosti, ki so določene glede na osnovne storitve v dejavnosti zasebnega varovanja in so primerljive s tujimi zakonodajami, dejansko predstavljajo temeljne oblike zasebnega varovanja v Republiki Sloveniji.

Zaradi narave svojega dela, predvsem interventnih patrolj varnostnikov (prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile itd.), lahko varnostniki tudi veliko prispevajo k večji varnosti v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek. Ne da lahko, varnostniki tudi v resnici s svojo prisotnostjo ob varovanju pomembnih objektov, zgradb, gospodarskih družb in drugih organov in organizacij, pomembno prispevajo k večji varnosti v občinah.

Seveda pa poteka sodelovanje predvsem na klasični način tako, da zasebni varnostniki o zaznavah ogrožanj javne varnosti in javnega reda na območju občin, pravočasno obveščajo MIR, po potrebi pa tudi PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah. Obveščanje o kršitvah oziroma o sumih kršitev se bo največkrat nanašalo na kršitve, ki so v pristojnosti redarjev.

Seveda lahko varnostniki ukrepajo tudi samostojno izven njihovega varovanega območja v smislu »državlanske aretacije« - odvzem prostosti pri zalotitvi oseb pri storitvi hujših kaznivih dejanj za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti - 160. člen Zakona o kazenskem postopku.

Med MIR in zasebno varnostnimi družbami, ki delujejo na območju občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek se sklene pisni dogovor o medsebojnem sodelovanju, ki je priloga SOPV.

20 STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA, PRISTOJNEGA ZA NOTRANJE ZADEVE

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti in tudi pri skupnem občinskem programu varnosti daje v skladu z 8. členom Zakona o občinskem redarstvu ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju Skupnega občinskega programa varnosti za občine Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek daje ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, na naslednjih segmentih priprave in izvajanja Skupnega občinskega programa varnosti:

- usmerjanje pri pripravi ocen varnostnih razmer oziroma ocen ogroženosti in varnostnih tveganj ter oblikovanja varnostnih potreb občin,
- usklajevanje občinskih odlokov z novimi zakoni,
- uporaba prisilnih sredstev,
- sodelovanje med občinskimi redarji in policisti,
- sodelovanje med občinskimi redarji in varnostniki,
- strokovna pomoč pri organiziranju usposabljanja občinskih redarjev,
- vključevanje v predavanja in vaje v okviru programa usposabljanja vodij občinskih redarstev in občinskih redarjev,
- opozarjanje na napake in pomanjkljivosti,

- načini nadziranja medobčinskega redarstva.

Navedena strokovna pomoč se lahko realizira v obliki strokovnih predavanj ter odgovorov na ustna vprašanja in v obliki strokovnih pregledov občinskih oziroma skupnih občinskih programov varnosti.

Ob tem ZORed v 7. členu določa tudi uskladitev občinskih programov varnosti in skupnih občinskih programov varnosti s predpisi, programskimi dokumenti ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini. V 2. odstavku istega člena pa je določeno, da za uskladitev občinskih programov ter za zagotovitev rednega medsebojnega sodelovanja medobčinskega redarstva in policije, skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine. To pomeni, da so za občine Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek za to področje dejavnosti pristojni župani in komandirja obeh pristojnih policijskih postaj.

V operativnem smislu to pomeni, da morata pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek sodelovati MIR ter Policijska postaja Rogaška Slatina in Policijska postaja Šmarje pri Jelšah. Zato mora biti med vsemi organi vzpostavljena ustrezna komunikacija. Tako mora komunikacija potekati na:

- **lokalnem nivoju:**

- komunikacija znotraj MIR,
- komunikacija med MIR in občinskimi organi in službami,
- komunikacija med MIR in sosednjimi ter drugimi redarstvi,
- komunikacija med MIR in PP Rogaška Slatina in PP Šmarje pri Jelšah,
- komunikacija med MIR in inšpekcijami,
- komunikacija med MIR in zasebno varnostnimi družbami in
- komunikacija med MIR in ostalimi službami (zaščita in reševanje, gasilske službe ...) in

- **državnem nivoju:**

- komunikacija med MIR in ministrstvi (ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, pristojna služba za lokalno samoupravo, ministrstvo, pristojno za promet).

Sodelovanje in komunikacija pomenita predvsem to, da redar MIR pri opravljanju svojega dela z naštetimi službami izmenjuje strokovna mnenja, stališča, predlaga izvedbo skupnih akcij na terenu, se odziva na pobude za izvedbo akcij, analizira skupno varnostno problematiko in drugo problematiko ter podobno.

21 ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC

V MIR administracija in pooblaščené uradne osebe vodijo evidence, ki jih predpisuje zakonodaja. Evidence se vodijo v elektronski obliki v informacijskem sistemu MIR, in sicer:

- evidence po Zakonu o občinskem redarstvu (po sprejemu SOPV) in

- evidence po Zakonu o prekrških (vpisniki).

22 INFORMACIJSKI SISTEM MIR

MIR uporablja pri svojem delovanju informacijski sistem⁵ za shranjevanje in obdelavo podatkov o prekrških. V okviru svojega poslovanja ima dostop do naslednjih sistemov:

- matičnega registra vozil in listin
- registra voznikov
- spletne aplikacije namenjene elektronskemu poslovanju proračunskih uporabnikov UJP-NET
- informacijskega sistema za elektronsko poslovanje s Carinsko upravo Republike Slovenije
- evidence osebnih podatkov, s katerimi upravlja ministrstvo pristojno za notranje zadeve (dostop do aplikacije E-RISK)

23 INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MIR

Interno nadzorstvo nad izvrševanjem nalog MIR je določeno v Odloku o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 52/2012 z dne 9. 7. 2012), Rogatec (Ur. l. RS, št. 75/2012 z dne 5. 10. 2012) in Podčetrtek (Ur. l. RS, št. 79/2012 z dne 19. 10. 2012) in Dogovorom o pravicah in obveznostih, odgovornostih in drugih razmerij Občin Rogaška Slatina, Podčetrtek in Rogatec (številka 0320-004/2012 z dne 01.10.2012). Vodja MIR (skupne občinske uprave) je odgovoren za delo MIR županu Občine Rogaška Slatina, županu Občine Rogatec in županu Občine Podčetrtek. Hkrati pa vodja MIR opravlja notranji nadzor nad delom redarja in inšpektorja.

Notranja revizija lahko po pooblastilu župana izvaja nadzorstvo nad poslovanjem in delom MIR in izdela poročilo o morebitnih nepravilnostih in tveganjih, ki jih mora vodja odpraviti v določenem roku z izdelavo odzivnega poročila. V ZORed so določene tudi neposredne pristojnosti župana pri oceni zakonitosti in strokovnosti ravnanja medobčinskega redarstva, kakor tudi pri obravnavanju pritožbe nad delom redarja, ko posameznik meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine.

---

⁵ V primeru potrebe bo MIR informacijski sistem nadgradil tudi z ustrezno programsko in strojno opremo za zajem podatkov o prekrških na terenu.

24 INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO – STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MIR

Inšpekcijsko nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju Zakona o občinskem redarstvu upravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve (1. odstavek 30. člena). Navedeno nadzorstvo, glede na 2. člen Zakona o občinskem redarstvu, opravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, tudi nad mestnim redarstvom in medobčinskim redarstvom. To pomeni, da pod ta nadzor sodi tudi MIR, ki te naloge opravlja za Občine Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek.

Glede nadzorstva nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil medobčinskega redarstva oziroma občinskih redarjev (opozorilo, varnostni pregled, zaseg predmetov in za uporabo prisilnih sredstev) je pristojen organ, ki ga določa zakon, s katerim so navedena pooblastila določena. To določa 2. odstavek 30. člena Zakona o občinskem redarstvu. Za ta pooblastila in uporabo prisilnih sredstev pa Zakon o občinskem redarstvu v 2. odstavku 10. člena določa, da se za uporabo teh sredstev in pooblastil uporabljajo določbe ZNPPOL in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov. Tako je za nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja navedenih pooblastil (opozorilo, varnostni pregled in zaseg predmetov) in za uporabo prisilnih sredstev redarja MIR pristojna policija v okviru svojih pristojnosti.

Za nadzorstvo nad zakonitostjo v zvezi s prekrški, ki so določeni v ZORed, je pristojna inšpekcija za notranje zadeve (Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve).

ZORed v 31. členu določa, da je za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog medobčinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, pristojen župan. Enako seveda velja za župana Občine Rogaška Slatina, ki je pristojen za nadzor nad izvrševanjem nalog MIR kot župan sedežne občine, župana Občine Rogatec in Občine Podčetrtek pa sta v okviru nadzorstvene pravice pristojna v okviru svojih pooblastil.

25 ZAKLJUČEK

Skupni občinski program varnosti občin Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek ima glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Organi občin najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje SOPV, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja SOPV omogoča ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih, finančnih in drugih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda v občinah Rogaška Slatina, Rogatec in Podčetrtek.

Ocenjevanje SOPV poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v SOPV. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu MIR.

SOPV se glede na novo nastale varnostne razmere v občinah sprotno dopolnjuje in spreminja. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih

razmer v katerikoli občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še SOPV, če je to potrebno. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog MIR.

OBČINA ROGAŠKA SLATINA
ŽUPAN
mag. Branko KIDRIČ

OBČINA OGATEC
ŽUPAN
Martin MIKOLIČ

OBČINA PODČETRTEK
ŽUPAN
Peter MISJA